Jaargang 107. Vrijdag, 22 December 1848. No. 102.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

LEVERANTIE
AAN HET
STADS ZIEKENHUIS.

Ter kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn, n aan het STADS ZIEKENHUIS, gedurende de eerste zes aanden van het jaar 1849, bij Inschrijving, de onder-ande LEVENSMIDDELEN OF VOORWERPEN te leve-n, als:

I. RUND- en KALFSVLEESCH,
II. BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL,
III. GROVE- en PARELGORT,
IV. BOTER;
V. KAARSEN;
VI. KOFFIJ, THEE en SUIKER;
VII. RIJST, ZOUT, SIROOP en GROENE ZEEP, en
VIII. JENEVER;

Dat de VOORWAARDEN van Besteding aan het STADS-EKENHUIS ter lezing liggen met de MONSTERS van Artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn. De gesloten LJETTEN van INSCHRIJVING, houdende de bepaling prijzen, moeten vóór of op den 23sten December 1848 n het GESTICHT worden bezorgd.

VERPACHTING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Gro-gen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, WOENSDAG, den 27sten December 1848, des voormid-gs te elf uur, in een der VERTREKKEN van het RAAD-UIS dezer STAD, in het openbaar te verpachten:

Voor het jaar 1849:

I. Het MODDERGELD;
II. Het STADS CONTINGENT of het EEN VIERDE VRACHTLOONEN van het VEER van *GRONINGEN WINSCHOTEN* en op *NOORDBROEK* en *vice versa.*
III. Het REGT van VISSCHEN, aan de Stad toeko-ende, in 6 perceelen.
IV. Het STEDEGELD van de PAARDENMARKTEN.

Voor de jaren 1849 *en* 1850:

V. De STADS KRANEN.

De Voorwaarden dezer Verpachting zullen acht dagen be-rens ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen.

GRONINGEN, 14 December 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Gro-ngen* maken bekend, dat op WOENSDAG, den 3den nuarij 1849, des voormiddags te elf uur, in een der ERTREKKEN op het RAADHUIS dezer Stad, door hun-n GECOMMITTEERDE, op nadere goedkeuring, in het enbaar zal worden aanbesteed, voor den tijd van *één ar:*

I. De HERSTELLING en het ONDERHOUD van de RATEN in deze Stad.
II. De LEVERING van GREENEN- en VURENHOUT.
III. IDEM van STEEN, KALK, CEMENT, ENZ.
IV. IDEM van RONGEN, SPIJKERS en IJZERWA-EN.
V. IDEM van LOOD, ZINK, SOLDEERSEL, LEIJEN LOODGIETERS- en LEIDEKKERS-ARBEIDSLOONEN.
VI. IDEM van HARDSTEEN, ZERK, ENZ. en TEENHOUWERS-ARBEIDSLOONEN.

De Voorwaarden van deze Aanbesteding zullen, acht dagen vorens, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, rwijl inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUW-EESTER.

GRONINGEN, 14 December 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

VERKOOP EN VERHURING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *roningen* gedenken, bij inschrijving met gesloten briefjes, e vóór of op ZATURDAG, den 30sten dezer, ter STADS-ECRETARIJ moeten worden afgegeven, welke Briefjes oeten vermelden de Namen, Beroepen en Woonplaatsen r Inschrijvers en hunne Borgen, de sommen in schrijflet-s en van buiten voorzien met het woord Inschrijving-iefje,

te Verkoopen:

I. Een perceel VEEN, gelegen aan de Oostzijde van het *ads-Kanaal*, Zuidwaarts van de 12de opsplitting ten sten bijlangs de 13de, 14de en 15de opsplitting tot aan 16de opsplitting, groot 695 [] Ned. Roeden, zwettende n Oosten aan de Oostelijke ruggeraai van dat Kanaal.

II. Een perceel VEEN, gelegen aan de Westzijde van t *Stads-Kanaal*, Zuidwaarts van de 12de opsplitting, ten esten bijlangs de 13de, 14de en 15de opsplitting tot aan 16de opsplitting, groot 695 [] Ned. Roeden, zwettende n Westen aan de Westelijke ruggeraai van het Kanaal.

Dit Veen wordt verkocht op dezelfde Voorwaarden, waar-het onlangs, ten overstaan van den Heer Notaris Mr. J. VAN SLOOTEN, *te Veendam, in het openbaar is geveild.*

te Verhuren voor 3 jaren:

I. Het KLAPMEESTERSHUIS met TUIN en BOUW-ND, groot 14 Roeden, 60 Ellen, aan den Westkant van *Stads-Kanaal* bij den mond voor de Markt van *Drou-*, met de HEFFING van het KLAPGELD.

II. Het KLAPMEESTERSHUIS met TUIN, aan den tkant van het *Stads-Kanaal*, bij den mond voor de kt van *Buinen*, met de HEFFING van het KLAP-LD.

Deze beide perceelen worden aangeboden op dezelfde Con-en, waarnaar dezelve op den 12den dezer op het Raadhuis gepresenteerd.

De Voorwaarden van dezen Verkoop en Verhuring zullen heden ter lezing liggen bij den Heer RENTMEESTER de *Stads Veenen* en *ter Apel*, te *Groningen*, en de huring-Conditiën almede bij den OPZIGTER der Stads enen J. UNIKEN, in de *Wildervank*, bij welken de be-ghebbenden tevens nadere inlichtingen kunnen bekomen. Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 18den Dec. 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

INSCHRIJVING
VOOR DE
Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* roepen bij deze op al de Ingezetenen van deze Stad en derzelver Tafel, welke op den eersten Januarij des jaars 1849 hun negentiende jaar zullen zijn ingetreden, om op de hieronder bepaalde dagen, telkens des voormiddags van half 10 tot 12 uur, in het Raadhuis te verschijnen, ten einde in het Register der NATIONALE MILITIE te worden ingeschreven, te weten:

WOENSDAG, den 3den Januarij 1849,
die, welke wonen in de roode letters A, B, C, D, E, F en G;
DONDERDAG, den 4den Januarij 1849,
die, welke wonen in de roode letters H, I, K, L, M, N, O en P;
VRIJDAG, den 5den Januarij 1849,
die, welke wonen in de roode letters Q, R, S, T, U, V, W, X, Y en Z.

Verwittigen voorts de daarbij belanghebbenden:

1) Dat, ten einde allen twijfel omtrent de wettige woonplaats weg te nemen, deswege in art. 56 der Wet woordelijk de navolgende bepalingen zijn vastgesteld:

„De wettige woonplaats of domicilie voor de inschrijving, „hier boven vermeld, wordt gehouden voor hen, die ongehuwd zijn, de woonplaats der Ouderen en, bij overlijden „van beiden, die van den eerstbenoemden Voogd; voor de „gehuwden, de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben. In „twijfelachtige gevallen omtrent gehuwden, zal voor de wettige woonplaats worden gehouden die plaats, alwaar zij, „op den eersten Januarij van elk jaar, tot de uitoefening „van eenig Beroep patent hebben bekomen, of wel voor het „middel van het personeel en mobilair, of dat, hetwelk in „de plaats daarvan zoude mogen worden geïntroduceerd, „beschreven zijn, en, voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats, waar „zij zich bevinden; met deze verdere bepalingen, dat zij, die „in een vreemd land, uit Ouders, ter oorzake van 's Lands „dienst afwezend, of anderzins op reis zijnde, buiten het Rijk „zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnen de plaats, „alwaar zij hunne wettige woonplaats hebben; dat jongelieden, door hunnen Vader, hunne Moeder, hunnen Voogd „of Curator achtergelaten, en geen bestaan hebbende, op de „lijsten van die Gemeente zullen worden gebragt, alwaar „hunne Ouders, hun eerst in rang benoemde Voogd of Curator het laatst hunne woonplaats hebben gehad, en, wanneer deze woonplaats niet bekend mogt zijn, of dat dezelve „buiten het rijk is gelegen, op die van de plaats, alwaar zij „zich bevinden.

„Dat zij, die geene Ouders, Voogden of eigen bestaan „hebben, zullen worden ingeschreven op die plaats, alwaar „zij zich bevinden.

„Dat de gealimenteerden en kinderen in Godshuizen en „liefdadige Gestichten zullen worden ingeschreven in de „plaatsen, alwaar de Godshuizen zijn gelegen of de alimentatie geschiedt."

2) Dat Ouders, Voogden en Regenten volgens de Wet verpligt zijn, hunne kinderen of pupillen in persoon, of door iemand, daartoe schriftelijk door hen gemagtigd, te doen inschrijven, met opgave van alle alsdan gevraagd wordende inlichtingen, waaronder begrepen zijn *de roode letter en het nommer* van het huis, door den ingeschrevene bewoond.

3) Dat de aangave tot de inschrijving in geen geval hoegenaamd mag nagelaten worden, welke aanspraak op vrijstelling iemand ook zoude vermeenen te hebben, wegens militaire of schutterlijke dienst, gebreken of anderzins.

4) Dat onder de inschrijving ook begrepen zijn de gehuwden en afwezenden; zijnde de eerstgenoemden gehouden, om, ingevolge art. 17 der Wet van den 27sten April 1820, hunne bewijzen tot vrijstelling als zoodanigen op hetzelfde tijdstip over te leggen, waarop dit voor alle anderen, die aanspraak op vrijstelling hebben, is bepaald; en

5) Dat, overeenkomstig het Koninklijk besluit van den 7den Augustus 1823, no. 74, en daarop gevolgde ministeriële aanschrijving, degenen, die aan de inschrijving moeten voldoen, zich omtrent hunnen juisten ouderdom op geene andere wijze dienen te verzekeren, dan door een extract uit het geboorteregister, hetwelk voor ieder verkrijgbaar is, en ook alleen als een wettig bewijs voor den ouderdom kan worden aangenomen.

Burgemeester en Wethouderen willen verder een' ieder' der belanghebbenden ten ernstigste hebben gewaarschuwd, zich, om welke redenen het ook zijn mogt, aan de inschrijving en aan zijne verdere verpligtingen ten aanzien van de Nationale Militie niet te onttrekken, als hebbende de Wet van den 8sten Januarij 1817 daaromtrent, in artt. 53, 167 en 168, en de Wet van den 27sten April 1820, in artt. 8, 10, 11 en 41, met de gestrengste straffen bedreigd, bestaande in eene geldboete of designatie tot de dienst zonder loting; terwijl zelfs, naar gelang der omstandigheden, met zoodanige weerspannelingen zal moeten gehandeld worden, als ten aanzien van deserteurs is voorgeschreven.

Roepen voorts op diegenen, welke reeds bij de Nationale Militie dienen, en, ingevolge art. 21 der Wet van den 8sten Januarij 1817, no. 1, vermeenen mogten reclames te kunnen inbrengen, om die reclames vóór den 5den Januarij eerstkomende, op de wijze in dat artikel bepaald, ter kennis van Burgemeester en Wethouderen te brengen; zullende zij daartoe ter Stads Secretarij nadere inlichtingen kunnen bekomen, en luidende het gemelde art. 21 der Wet als volgt:

„Almede zullen zich jaarlijks, vóór den vijfden Januarij, „aan het Plaatselijk Bestuur in geschrifte moeten adresseren „de bij de Nationale Militie voor zich zelven dienende „manschappen, die in den loop van het laatst voorleden „jaar, hetzij door overlijden van eenen Vader, of wel eener „Moeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouderen, „of eindelijk door overlijden van eenen Broeder of Broeders, „regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepaling bij art. „91 gemaakt, hebben verkregen, en hun ontslag diensvolgens zullen verlangen. Bij deze verzoekschriften zullen „moeten worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt overeenkomstig de voorschriften, bij het aangehaalde art. 91 „gestatueerd. Tot het doen der voorschrevene jaarlijksche „aanvragen om ontslag zijn, evenzeer als de manschappen „zelve, ook derzelver Ouderen, Voogden, Curators en Gemagtigden bevoegd." — *Wordende de belanghebbenden bijzonder opmerkzaam gemaakt op de bepalingen van gemeld artikel, met waarschuwing tevens, dat ten aanzien der zoodanigen, die verzuimen mogten hun op grond van meergemeld artikel verkregen regt op ontslag vóór den 5 Januarij in te brengen, geene toegevendheid gebruikt zal worden, en de verzoeken, die later ten hunnen behoeve ter bekoming van verlof of ontheffing van de werkelijke dienst mogten worden ingediend, moeten worden van de hand gewezen.*

En brengen eindelijk ter kennis van diegenen, welke, tot vermindering van het contingent dezer Sad, als *Vrijwilligers* bij de Nationale Militie zouden willen dienen, dat zij zich tot dat einde kunnen aangeven ter Stads Secretarij, alwaar het daartoe bestemde Register ter inschrijving, gedurende de maand Januarij aanstaande, dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des morgens van 10 tot 12 uur, open zal liggen; zullende aan hen eene Premie van *dertig guldens* worden uitgereikt, wanneer zij door den Militieraad tot de dienst worden goed gekeurd.

En opdat deze kome ter kennis van een' iegelijk, dien zulks mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de eerstvolgende *Groninger Couranten*, en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 21sten Dec. 1848.

De Burgemeester: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen,
J. H. M. HORA SICCAMA.

In het *tweede* Bijvoegsel van ons Nommer van den 19den dezer, houdende het *Dienstreglement voor de Agenten van Policie in de Stad Groningen*, is door eene misplaatsing in sommige afdrukken de *Publicatie van* BURGEMEESTER *en* WETHOUDEREN komen te staan onder de *Resolutie van den* RAAD *dezer Stad;* men leze *eerst* de *Publicatie*, en late daarop volgen de *Raadsresolutie.*

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

Ingezonden stukken.

Nog een woord over het voorloopig Kies-reglement, en wel inzonderheid over den zin van art. 24 daarvan.

Moet eene Grondwet niet alleen onwrikbaar zijn, maar ook *duidelijk* worden geredigeerd, dan is het hoogst bedroevend, te moeten zien, dat men zich bij derzelver allereerste uitvoering in de alleronnatuurlijkste bogten moet wringen om dezelve te verstaan en daaraan met de grootste spitsvondigheid eenen uitleg te zien geven, welke er nimmer, naar de letter, aan gegeven kan worden.

De ondergeteekende is een der personen, die op den 1sten dezer maand j.l., in het tweede kiesdistrikt, hoofdplaats Onderdendam, gereclameerd hebben, dat onmiddellijk een dubbeltal van kandidaten voor de Eerste en van leden voor de Tweede Kamer der Staten Generaal zoude worden opgemaakt, en dat dadelijk tot eene herstemming zoude worden overgegaan, en die mede op den 13den dezer maand aldaar geprotesteerd heeft tegen de opening der stembiljetten, als niet te pas komende, daar reeds op den 1sten December eene herstemming, zoo als bij art. 24 is voorgeschreven, had plaats gehad.

Tegen dit laatste protest is door sommigen ingebragt, dat dit niet te pas kwam, ten minste noodeloos was, als zijnde het voldoende, dat op den 1sten December was geprotesteerd.

Dezen strekke tot antwoord:

Dat het wel degelijk en volstrekt noodzakelijk was, dat toen weder werd geprotesteerd, daar uit alles was gebleken, dat van het protest of de reclame, op den 1sten December gedaan, niet de minste notitie was genomen, en niet alleen de Voorzitter had geweigerd de stembiljetten te openen, maar zelfs om van het geprotesteerde melding te maken in deszelfs proces-verbaal.

Die reclame en dat protest is echter door geen der reclamanten en protestanten gedaan omdat zij van oordeel waren, dat het zoo beter was en het *doel* der wet daardoor werd bereikt. Integendeel zijn zij allen van gevoelen, dat het beter was, en het doel der wet beter werd bereikt, dat de herstemming geschiedde, zoo als die door Heeren Gedeputeerde Staten was voorgeschreven en zoo als de Regering en de Commissie van Rapporteurs van de Dubbele Kamer hebben begrepen, dat art. 24 *kon* worden verstaan; — maar zij hebben dit gedaan uit *belangstelling* in de *handhaving* der pas in werking gebragt zijnde Grondwet.

Art. 24, 1ste alinea, spreekt zoo *duidelijk*, het zegt: „Bijaldien voor het lidmaatschap der Tweede of het kan„didaatschap der Eerste Kamer niemand bij de eerste „stemming de volstrekte meerderheid heeft erlangd, wordt „*onmiddellijk* voor ieder keuze een dubbeltal opgemaakt." enz., 3de alinea: „Tot de op de dubbeltallen gebragte per„sonen bepaalt zich de keuze der *aanwezige* kiesgeregtig„den." — Deze laatste alinea zegt wel niet, dat de herstemming *dadelijk* zal plaats hebben; maar zij bepaalt duidelijk en stellig, dat de *aanwezige* kiesgeregtigden uit de gemaakte dubbeltallen de keuze zullen doen, dus met uitsluiting (hoe ongerijmd ook, daar de mogelijkheid zoude kunnen bestaan, dat, indien in de achthonderd ingebragte stembiljetten, waarvan vierhonderd een tot de volstrekte meerderheid worden vereischt, vierhonderd stemmen op A en tien op B waren uitgebragt, dan twee of drie kiezers zouden kunnen beslissen, dat niet A met vierhonderd, maar B met twaalf of dertien stemmen tot lid van eene der Kamers werd benoemd of voorgedragen. Hoe absurd ook, de wet zegt het, en deze mag niet pro lubitu worden *veranderd.* — De uitlegging door de Gedeputeerde Staten, de commissie van Rapporteurs der dubbele Kamer en door de Regering van het woord *aanwezig*, in art. 24 der Kieswet, dat *niet-aanwezigen aanwezig* zijn, is juist het tegenovergestelde van hetgeen de heer mr. H. PICCARDT, in de Gron. Courant van den 19den dezer, zoo ironisch naïf zegt, van eenen gedaagde bij de regtbank, die, alhoewel in persoon *aanwezig*, echter voor *niet*-aanwezig wordt gehouden, omdat hij niet voorzien is van eenen Procureur. — Wonderbare gezigtspunten! — Wonderbare fictiën!) — dus met uitsluiting van alle andere kiesgeregtigden, hetzij dan dadelijk bij het *onmiddellijk* opmaken der Dubbeltallen, hetzij op eenen anderen daartoe te bepalen dag. — Dit zoo duidelijk gestelde kan door de grootste taalkundige niet worden weggeredeneerd, noch mag door Heeren Gedeputeerde Staten, noch door de Kamers, noch door de Regering naar willekeur worden uitgelegd. — De uitlegging daarvan is aan de Regterlijke magt en aan deze alleen gedemandeerd. — En hoe gezegd art. 24 zal moeten worden verstaan, zal blijken bij de beoordeeling van de geloofsbrieven van de heeren N. VAN HELOMA, in het kiesdistrikt Heerenveen, provincie Vriesland, en van G. REINDERS, in het kiesdistrikt Onderdendam, provincie Groningen. — De eerste is gekozen zóó als gemelde reclamanten en protestanten vermeenden dat gekozen moest worden, en de laatste zoo als de heeren Gedeputeerde Staten, de Commissie van rapporteurs der dubbele

Kamer en de Regering vermeenden dat moest geschieden.
Eéne dier benoemingen zal dus wel strijdig zijn met de Grondwet.

MIDDELSTUM, 19 December 1848.

Mr. ANTH. BECKERINGH.

Hij, die een' ander' wil te regt wijzen, moet zelf den weg kennen. Dit schijnt echter het geval niet te zijn met den rectificateur van een berigt uit Winschoten, over den sloop van een proces tusschen Z. Exc. den minister van oorlog en den ondergeteekende, over den eigendom van de veen- en vleugeldijken achter Bellingewolde gelegen, en welke rectificatie is geplaatst in de *Prov. Gron. Courant*, van den 15den dezer. Daarbij wordt beweerd, „dat geen ingezeten van Bellingewolde en Vriescheloo enz. immer die dijken anders heeft beschouwd dan rijksgrond, — en dat dit in die dorpen geheel de volksstem was, gegrond op overlevering van ouder tot ouder." — Ware dit het geval geweest, dan toch hadden zeker h.h. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, in 1829, zonder voorkennis van het departement van oorlog, niet goedgekeurd een plan, door de landeigenaren van Bellingewolde voorgesteld, om de veenen van Bellingwolde door een kanaal, loopende dwars door den veendijk, in de Aa te doen afwateren, waardoor althans al het effect van dien dijk voor het rijk ging verloren; — dan toch zouden de veeneigenaren van Vriescheloo en Veele, voor plus minus 20 jaren geene kostbare procedure gevoerd hebben over de afscheiding hunner veenen, welke alsdan voor hen geene waarde hadden; — dan toch zouden de burgemeester dezer gemeente en anderen zich in den jare 1843 wel gewacht hebben, om door dezen dijk een' doorrid te graven; — dan toch zouden de veeneigenaren zich wel gewacht hebben de meeste vleugeldijken om te hakken, te verbranden, en daarop boekweit te verbouwen. — Dat er voorts eene aanmoediging in het eerste berigt in de *Groninger Courant* ligt opgesloten, om, bij voorkomende gevallen zich niet te ontzien, om tegen het rijk te procederen, heeft de ondergeteekende daarin niet kunnen vinden: — de berigtgever wijst alleen op de kostbare manier van procederen, welke het gevaarlijk maakt voor den zwakkere, om zijn regt tegen den sterkeren vol te houden. En dat het procederen kostbaar is, zal ieder, die het ongeluk getroffen heeft een proces te verliezen, toch wel gereedelijk toestemmen, en ieder zal met mij hopen, dat onze nieuwbenoemde afgevaardigden, die althans bij hooggestelde tarieven geen belang hebben, hoe verre wij plattelanders dan ook in staatkundige ontwikkeling (volgens het *Handelsblad*) bij andere provinciën ten achteren zijn, dat veld, waarop zoo veel te bearbeiden valt, eens ernstig onder handen nemen, vertrouwende, dat zij, hoewel dan ook niets anders gelezen hebbende dan de Prov. Gron. Courant, daaruit toch zullen geleerd hebben, ploeg en spade zoodanig te gebruiken, dat deze en meer andere onvruchtbare akkers, die zij op het staatkundig veld in de hoofdplaats van het eerste [? zesde en zevende] kiesdistrikt van Zuid-Holland zullen aantreffen, door hunnen medearbeid ruime vruchten zullen opleveren.

Dat eindelijk deze procedure tot het hoogste ressort zal worden volgehouden, daaraan twijfelt de ondergeteekende geen oogenblik, althans aan dreigementen deswege heeft het van den beginne af aan niet ontbroken: — en bij, die zich nader van de waarheid wil overtuigen, vrage den vorige eigenaren van de veen- en de vleugeldijken, op welke manier en om welke redenen, zij hunnen eigendom hebben weggegeven.

H. N. ADDENS.

De Hoofdvereeniging van het Nederd. Onderwijzers-Genootschap, uit het verslag van den Raad der Ministers aan den Koning van den 13 November ll., vernomen hebbende de voordragt, om de *f* 4000 in te trekken, die er jaarlijks betaald wordt als subsidie voor onze schoolonderwijzers-gezelschappen, heeft der commissie van onderwijs in de provincie *Groningen* verzocht, daartegen een verzoekschrift bij Z. Maj. in te leveren.

De ruimte vergunt ons heden niet, dit verzoekschrift in zijn geheel op te nemen. Wij moeten ons alzoo bepalen tot het opnemen van eenige gedeelten daarvan.

De aanhef van het verzoekschrift, gedagteekend den 6den December l.l., luidt, als volgt:

SIRE!

„De kommissie van onderwijs voor de provincie *Groningen* vindt zich verpligt, in deze belangrijke dagen tot den troon Uwer Majesteit te naderen en haar bekend te maken met de bekommeringen, welke de lezing van het verslag van den Raad der tijdelijke Ministers van den 13 der vorige maand, betrekkelijk de bezuinigingen, welke er in de administratie van 's lands zaken zouden worden ingevoerd, bij haar heeft te weeg gebragt.

„Hoezeer erkennende, dat het wenschelijk is, dat de inkomsten van den Staat met de meest mogelijke spaarzaamheid worden besteed, zoo zijn wij echter met de meest beroemde staatshuishoudkundigen van alle tijden en van alle landen van meening, dat men niet moet bezuinigen 't geen voor 't oogenblik wel schijnbaar voordeel oplevert, doch weldra groot nadeel aanbrengt; dat de uitgaven voor de volksopvoeding de meest voordeel aanbrengende zijn; dat deze uitgaven juist de nuttigste bezuinigingen in den Staat aanbrengen; en dat dus op zulke uitgaven te bezuinigen het meest strijdig zou zijn met de bedoelingen van Uwer Majesteits regering."

Daarna vervolgt de Kommissie aldus: „Wij gelooven, dat alles, wat de Staat voor de verstandelijke, zedelijke en godsdienstige ontwikkeling zijner burgers doet, tienvoudig zal worden teruggegeven aan de schatkist; maar daarom vreezen wij ook zoo zeer voor bezuiniging in zaken van onderwijs, dewijl die juist omgekeerd zoude werken, en, in plaats van voordeel aan te brengen, door vermindering van uitgaven hoogst nadeelige gevolgen in de toekomst zoude hebben op de veel grootere vermindering van de ontvangsten; [illegible], wat de raad van Ministers gezegd heeft over de eeredienst, [illegible] geldt in evenveel, of zelfs meer dringende redenen ten opzigte van het onderwijs, niet alleen den grondslag en den eenigen waarachtigen steun van alle godsdienst, maar ook thans vooral het eenige middel van hetwelk *Nederland* nog redding hopen kan, in zijnen materielen, verstandelijken en zedelijken nood."

Een weinig verder zegt de Kommissie het volgende:

„Moet er, volgens het oordeel van Uwer Majesteits Ministers zelven, niet bezuinigd worden op de beide ministeriën van eeredienst, nog veel minder moet er, naar ons bescheiden oordeel, gegrond op dat der grootste staathuishoudkundigen, bezuinigd worden op het onderwijs; daar toch door zulke bezuinigingen aan den Staat zijne levenssappen worden ontroofd; die sappen, welke alleen zijn bestaan nog kunnen verlengen, en de ziekte, waaraan hij krank is, kunnen herstellen; door welke onttrekking dus niet alleen het tegenwoordig bestaan zou worden verlamd, maar ook de hoop op herstel voor altijd zou worden afgesneden.

„Wij meenen, dat zulks geschieden zou door de vernietiging van eene der hoogescholen, waardoor een van de drie belangrijkste, ons nog slechts van de vijf, door de vaderen, in bangere tijden, gestichte, overgeblevene lichtpunten voor het Vaderland zou worden uitgebluscht, hetwelk voor het geheel allernadeeligst werken zou, al wierd daardoor dan ook al op een punt, zoo als sommigen willen, een meer schitterend, maar daardoor ook een welligt verblindend en een verwarrend licht aangebragt. Maar wij meenen vooral in onze betrekking tot het *lager* onderwijs, dat dit geschieden zou door het intrekken van de kleine som van *f* 4000, welke er voor dit onderwijs zou bezuinigd worden, door het intrekken der subsidiën voor de 233 in ons Vaderland bestaande schoolonderwijzers-gezelschappen.

„Hoe! Er zou ook bezuinigd worden op het *lager* onderwijs; op dat onderwijs, dat het geheele volk krijgt; waarin de minstvermogende deelen moet; waardoor hier het meest orde en rust en veiligheid is bewaard gebleven, terwijl geheel Europa genoegzaam beroerd werd! Ook op *dat* onderwijs zou bezuinigd worden; en dat in dezen tijd, nu men juist aan de *lagere* klassen meer regten en meer invloed geeft op de Regering, en deze dus tot welzijn van den Staat zoo veel meer kennis noodig hebben: in dezen tijd, nu alleen een *goed lager* onderwijs de toenemende armoede kan stuiten en den Staat voor uitbarstingen kan beveiligen? En op dat lager onderwijs zou bezuinigd worden in een punt, dat daaraan de levenssappen geeft; en het eenige middel, dat er van staatswege wordt verleend tot verdere ontwikkeling der onderwijzers, ter instandhouding van een' goeden geest bij de belangrijkste ambtenaren van den Staat, zou worden ingetrokken?

„Sire! De Raad uwer Minister zou met zich zelven in strijd komen, en dus geen homogeen Ministerie meer vormen, als hij — zoo als teregt gezegd wordt — geene bezuinigingen wilde bij de Ministeriën van Eeredienst, maar wel in het onderwijs, den grondslag, den wortel van alle Eeredienst, en zonder hetwelk geene Eeredienst gedijen kan, geene Eeredienst, die vruchten kan geven, welke de Raad der Ministers daarvan teregt verwacht.

„In allen gevalle smeeken wij Uwe Majesteit op alles te laten bezuinigen, waarop bezuiniging *zonder schade* kan plaats hebben: maar geen penning te laten bezuinigen *op het onderwijs. Uwer kinderen*, op het onderwijs der Nederlandsche jeugd, gelijk een vader nooit bezuinigt op de opvoeding der zijnen; en nimmer aan het lager onderwijs te laten onttrekken die kleine som, welke alleen leven kan wekken en leven kan laten onderhouden onder de onderwijzers der lagere scholen."

Ten slotte zegt de Kommissie, om al de door haar aangevoerde redenen, de vrijheid te nemen, Uwe Majesteit eerbiedig te verzoeken, bij voortduring deze gelden tot het bewust einde beschikbaar te laten."

Engelbert.

Op vele plaatsen zijn of worden de publieke wegen verbeterd, uitgezonderd hier; — en niettegenstaande de herhaalde klagten van den kerkeraad dezer gemeente, niettegenstaande de speciale uitdrukkelijke aanschrijving van heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie, is de communicatie hier volkomen gestremd, daar de weg reeds sedert eenigen tijd op meer dan ééne plaats onder water staat, waardoor vele ingezetenen van kerk en school afgescheiden zijn en in hunne kostwinning belemmerd worden. Hoe daardoor onkunde, zedeloosheid en armoede bevorderd wordt, is gemakkelijk te begrijpen, en ieder belangstellende in het lot zijner medemenschen, zal het met ons betreuren, dat door de nalatigheid van éénen man, die het toezigt in handen heeft, zoo vele ingezetenen moeten lijden. Wij hopen, dat deze onze openbare klagt zooveel zal uitwerken, dat de weg (hier het eenig middel van communicatie) zoodanig hersteld worde, zooveel mogelijk dadelijk, en den volgenden Zomer volkomen, dat deze gemeente niet meer bij gewoon winterwater uit eilandjes besta: of bij voortdurende nalatigheid in dezen, zullen wij ons genoodzaakt vinden, om alle ons ten dienste staande middelen in het werk te stellen, ten einde de nalatige B. v. N. tot zijnen pligt gebragt worde, en niet rusten voor deze schandelijke verwaarloozing, waarover a ren geklaagd is, hersteld zij.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 11 Dec., kapit. *van Peer* Aukjen, van Stettin n. Rusterzijl; den 12den *Mooi* Cornelia, van Kiel n. Engeland. — Te Tonningen den 11 Dec., *Donga* Annechiena, van Riga n. Delfzijl; den 13den *Karst* Janke Hooites, van Greifswald n. Schiedam; *Sap* Margaretha Everarda, van Greifswald n. Engeland.

Binnengekomen te Amsterdam den 16 Dec., kapit. *Bakker* de Nijverheid, van Bordeaux; den 18den *Pott* de Spruit, van Dantzig; *Schuur* Alberdina, van Bremen; *Bieze* Vriendschap, van Newcastle; den 19den *Bosker* vr. Grietje, van Sunderland. — Te Texel den 17 Dec., *Ouwehand* Germania, van Hull; *Lukens* Sieke van der West, van Livorno; den 18den *Stuit* Johannes, van Grangemouth; *Mooi* Hillechiena Catharina, van Dantzig; terug uit zee den 18den *Schenk* Ida en Cornelia, naar Suriname; *de Weerd* de Flecken Jouwer, naar Genua; *Flik* Onderneming, naar Marseille. — Te Helvoet den 16 Dec., *de Boer* Catharina, van Newcastle. — Te Vlissingen den 16 Dec., *Douwes* Isabella, van Marseille. — Te Marseille den 12 Dec, *Dik* Meinkina, van Amsterdam. — Te Lissabon den 7 Dec, *Post* jonge Arie, van Nizza. — Te Londen den 15 Dec., *Dijkhuizen* Onderneming, van Rotterdam. — Te Plymouth den 14 Dec., *Potjer* Emma Obina, van Marseille. — Te Liverpool den 15 Dec., terug uit zee, *Oldenburger* Alida, naar Rotterdam. — Te Hull den 14 Dec., *Visser* Bernhard en Elisa, *Engelsman* Richard en *de Jonge* jonge Clemens, alle drie van Amsterdam. — Te Goole den 15 Dec, *Bolhuis* Roelfina Gesina, van Rotterdam. — Te Bremerhaven den 15 Dec., *Bakker* de 2 Gebroeders, van Amsterdam; *Schaaf* Tjakkelina, van Hamburg. — Te Hamburg den 16 Dec., *Gust* vr. Margaretha en *Mooi* Tiessina, beide van Amsterdam. — Te Kalvöesund tusschen den 4 en 6 Nov., *Pronk* Jantina Alida, van Petersburg n. Amsterdam. — Te Svinöer den .. Nov., *Zelling* Gesina en *Jonker* Willem Cornelis, beide van Dantzig n. Amsterdam. — Te Arendahl den 1 Dec., *Hazewinkel* Roelf Giezen jr., van Stettin n. Amsterdam. — Te Braekstoe den .. Nov., *Post* Gustaaf, van Randers n. Amsterdam; *Kleininga* Catharina Cornelia, van Koningsbergen n. Amsterdam. — Te Koppenhage den 13 Dec., *Hansen* Sophie, van Duinkerken.

Binnengekomen in het Vlie den 18 Dec., kapit. *Sissingh* Harmina Catharina, van Koningsbergen. — Te Batavia den 4 Oct., *Jaski* Catharina Johanna, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 18 Dec., kapit. *van der Woude* Hoop en Liefde, naar Hamburg; den 19den *Spijkman* Hendrika Margaretha, naar Livorno; *Wortelboer* Bordeaux, naar Bordeaux. — Van Texel den 17 Dec., *Renken* Jeantina, naar Suriname; *Bakker* Zeevaart, naar Messina en Palermo; *Mellema* Jeanne Marie, naar Livorno — Van Helvoet den 17 Dec., *Postema* juffer Fresina, naar Nantes; *Kiers* Margaretha, naar Rouaan; *Kamminga* Johanna Wilhelmina en *de Jonge* Zorgvliet, beide naar Dublin; *Wilmink* Hermanna Wilmink, naar Bedhampton; den 18den *Kruisinga* vr. Neeltje, naar Dublin. — Van Bordeaux den 14 Dec., *Nieboer* Elisabeth, naar Antwerpen. — Van Bolderaa den 7 Dec., *Klein* Caroline, naar Elseneur. — Van Hamburg den 14 Dec., *Sap* Jantina Annachina, naar Amsterdam. — Van Cuxhaven den 14 Dec., *Klein* Alida, naar St. Thomas; *Ekamp* Anna Clara, *Kroon* Wicherdina en *Pekelder* Heidewika, alle drie naar zee; *Scholtens* Europa, naar Rostock.

Vertrokken van Amsterdam den 19 Dec., kapit. *Schrage* juffer Alida, naar Bayonne; den 20sten *Zijlstra* Kaashandel, naar Marseille. — Van Texel den 19 Dec, *van der Laan* Jacoba Alida, naar Venetiën; *Rabe* voor wijlen *Muntendam* juffer Sara Anna Cornelia en *Meihuizen* Jentje Nanninga, beide naar Triest; *de Weerd* de Flecken Jouwer en *Schut* Jacomina, beide naar Genua; *Flik* Onderneming, naar Marseille; *Boerhave* Arendina Elisabeth, naar Gibraltar; *de Haan* Siewerdina, naar Port a Port; *Gnodde* Aurora, naar La Rochelle; *Kolk* de jonge Boll, naar Londen. — Van Helvoet den 19 Dec., *Mulder* de jonge Hendrik, naar Bristol.

Het schip *Active*, kapit. Müller, van Riga naar de Maas, is in den avond van den 23 November, na op een wrak gestoten te hebben, bij Domnesnäs gezonken, doch het volk gered; hetzelve ligt geheel onder water en door hooge zee niet te bereiken, zoodat men niets had kunnen bergen.

Het schip *Hillechiena*, kapit. Smaal, van Laurvich naar Delfzijl, is den 28 Nov., op de lading drijvende, te Fredikshald binnengebragt, hebbende op Hvalöern gestooten.

Het schip *de 2 Gezusters*, kapit. Brouwer, van Tonningen naar Amsterdam, te Cuxhaven met schade binnengeloopen, is bezig de lading weder in te nemen.

Gepraaid den 2 November, bij St. Helena, de schepen *Lewe van Neijestein*, kapit. Sickens, en *Anna Maria Henrietta*, kapit. Zeilstra, beide van Batavia naar Amsterdam.

ZOUTKAMP, 20 December. Vertrokken den 18den kapit. *Kranenborg* Wiardus, *Kaszens* Gustaaf Willem, *Swart* Maria, *Spanjer* Catrina Sophia, *Brongers* Sophia, *Legger* Geertina, *Lukje* Magrita en *Douwes* Jeldina Margaretha, alle acht naar Londen; *Hilbrands* vr. Wendelina, naar Hull; *de Haan* Anna Jantina, naar Shoreham; *Zeegers* Annegina, naar Southampton; *Gust* Antonia Francina, naar .....; *Olthoff* Abeldina, naar Yarmouth.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 15den tot en met den 21sten December 1848 zijn te *Groningen* geboren 8 zoons en 15 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 9 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

TARWE. *GRONINGEN*, 19 *December*.

TARWE.			N. GERST.			Bl. Voer	℔	*f*
O. Bak	72 ℔	*f* 7,50	Winter	52 ℔	*f* 2,60	Zw. »		» »
dito		» »	»	54 »	» 2,85	»	41 »	» 2,00
N. Oml.		» »	»	56 »	» 3,15	»	44 »	» 2,20
»		» »	Zomer	55 »	» 2,85	BOONEN.		
N. Old.	66 »	» 4,25	»	57 »	» 3,05	Paardb. *f* 3,50,75 *f* 4		
»	68 »	» 4,75	Knobbe	58 »	» 3,00	ZADEN, ENZ.		
»	70 »	» 5,25	»	60 »	» 3,30	Gr.G. p.m. *f* 5,25,50		
ROGGE.			N. HAVER.			Par.100N. ℔ *f* 8,50 *f* 11		
N. Inl.	66 ℔	*f* 3,75	Dikke	35 ℔	*f* 1,45	Koolz. *f* 8,50 tot *f* 10,30		
»	68 »	» 4,15	»	38 »	» 1,70	Zomerz. *f* 7 a *f* 8,50		
»		» »	»	41 »	» 1,95	Boterz. *f* 7.25,50		
O. dito	68 »	» 4,25	»	44 »	» 2.15	G.Mostz. *f* 8 a *f* 11		
N. BOEKWEIT.			»	47 »	» 2,50	Raapolie p. v. *f* 35		
Gr. Zand	62 ℔	*f* 3,30	Bl. Voer	38 »	» 1,70	Boter ¼ Ton 1ste soort		
»	64 »	» 3,70	»	40 »	» 1.85	*f*		
»	66 »	» 4,10	»	42 »	» 2.00	2e Dito *f*		
Zw. Zand	64 »	» 3,55	Zw. Voer	38 »	» 1,80	3e Dito *f*		
Veen	64 »	» 3,45						

Tarwe tot vorige prijzen beter afgaande. — Rogge mede wel zoo goed te plaatsen. Boekweit in een doen. — Gerst bij een' geringen aanvoer iets beter afgaande. — Haver minder ter veil en vooral de beste soorten tot genoteerde prijzen wel te plaatsen. — Boonen zonder verandering. — Gort wat aangenamer. — Koolzaad met weinig handel.

ROTTERDAM, 18 *December*. Tarwe, jarige witte Zeeuwsche, Vlaamsche, Overmaassche en Flackeesche met kleinen aanvoer, door meerder behoefte tot ruim vorige prijzen wel afgegaan; puike van *f* 8,50 tot *f* 8,80, mindere van *f* 7,80 tot *f* 8,20 per mud, nie met een goede toevoer, 20 cents hooger aan gebruikers en ver ding, de puikste en droogste van *f* 7,60 tot *f* 8, middelbare *f* 7 tot *f* 7,40 per mud; Poolsche zonder omgang. Roode soo aan gebruikers met redelijken handel, 161 ℔ jarige Hooglands Kleefsche *f* 285, *f* 290; 164 ℔ nieuwe dito *f* 280, *f* 285; 16 dito *f* 270, *f* 275; 165 ℔ nieuwe Bovenlandsche *Ris* *f* 285; 15 Kleefsche *f* 245, *f* 250; 160 ℔ Bovenlandsche *f* 250; 160 ℔ nie dito *f* 242; 159 ℔ dito *f* 243, *f* 245; 156, 158 ℔ dito *f* *f* 240; 157 ℔ Rijn entrepot *f* 240 — Rogge, Nieuwe Zeeuw en Vlaamsche door minder begeerte 10 c. lager, maar gedeelt geplaatst, de puikste en droogste van *f* 5,20 tot *f* 5,40, min en Overmaassche van *f* 4,80 tot *f* 5,10 per mud. De overige s ten tot vorige prijzen met weinig kooplust: 151, 152 ℔ Nie Overijsselsche *f* 148, *f* 150; 150 ℔ Nieuwe Groot-Brabands *f* 153; 150 ℔ Nieuwe Rijn *f* 149; 141 ℔ Petersburger *f* 132 Gerst. Nieuwe Zeeuwsche en Flackeesche met een goeden aan als voren; de beste Winter van *f* 4 tot *f* 4,20, mindere van *f* tot *f* 3,90; Zomer van *f* 3,60 tot *f* 3,80, mindere van *f* 3,40 *f* 3,50 per mud. Andere soorten zonder handel. — Haver in doen: N. Zeeuwsche en Overmaassche korte van *f* 2,50 tot *f* 3,20, l van *f* 2 tot *f* 2,50 per mud. — Boekweit tot vorige prijzen sle de afgegaan, op 140 ℔ nieuwe Noord-Brabandsche *f* 142, *f* *f* 146; nieuwe Groot-Brabandsche *f* 144, *f* 146. — Paardenbo tot staande prijzen wel afgegaan; nieuwe Zeeuwsche en Overm sche van *f* 3,90 tot *f* 4,20; Duivenboonen, kleine *f* 5,40, *f* 5 grootere dito *f* 5,00, *f* 5,20. Witteboonen, Zeeuwsche van *f* tot *f* 7; Walchersche *f* 7,25; bruine Walchersche *f* 7,50, *f* 7 Zeeuwsche en Goessche van *f* 6,50 tot *f* 7,20 per mud. — ten 25 cents lager; nieuwe Geldersche graauwe van *f* 8 tot *f* 10 Zeeuwsche van *f* 6 tot *f* 7,50; nieuwe Zeeuwsche blaauwe van tot *f* 7; nieuwe Zeeuwsche witte, geringe kwaliteit *f* 5,80, *f* per mud. — Koolzaad schaarsch, puik jarig Zeeuwsch 62 p gehouden; voor minder kwaliteit werd 59 p. vl. geboden en p. vl. gelaten.

AMSTERDAM, 18 *December*. Poolsche Tarwe tot vorige pri met eenige handel aan consumtie, andere inlandsche soorten meerder handel; 128 ℔ b Pools. *f* 320; 130, 131 ℔ Gelders. *f* *f* 241, 130 ℔ Norder *f* 275; 127 ℔ n Geld. *f* 220; 131 ℔ Kub *f* 252; 132 ℔ Hoogl Kleefs. *f* 258; 128 ℔ p. o. Vriesche *f* 260; ℔ n. dito *f* 180, *f* 182; 121 ℔ dito *f* 175; 123 ℔ Gron. Smet *f* 15 Rogge tot ruim vorige prijzen aan cons.; 124 ℔ n. Overijss. *f* 126 ℔ Stettin *f* 155; 177 ℔ gedr. *f* 135. — Gerst ruim prijshoud 96, 99, 100 ℔ n. Old. Winter *f* 97, *f* 102, *f* 104; 98 ℔ dito Z *f* 101, *f* 102; 106 ℔ Nassaud. *f* 120. — Haver stil. 80 ℔ fijne *f* 8 Boekweit in de puike soorten schaarsch en ruim prijshoudend; soorten daarentegen ruim ter veil en flaauw: 125 ℔ Rijn *f* 116 ℔ Voorlandsche *f* 133; 115 Gron. Veen *f* 125 aan de Zaa

Koolzaad voetstoots in een doen, verkocht: Kromhorn 51, 5 vl.; Oostvr. $49\frac{1}{2}$ p. vl.; gering Vriesch in veiling *f* 233, *f* 282 9 vat dadelijk $60\frac{1}{2}$ p. vl.; Sept. en Oct. $59\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaa een doen: 108, 109 ℔ Riga *f* 215; 112 ℔ Odessa *f* 250. — olie dadelijk willig, op levering met weinig handel iets flaauw Lijnolie iets vaster, Raapolie op 6/w. *f* 38; vlieg. *f* 37 a *f* 37,25; *f* 35,75; Sept. en Oct. *f* 35.25. — Lijnolie op 6/w. *f* 26,50; *f* 25,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 35; vlieg. *f* 34. — Raapk *f* 52 a *f* 55. — Lijnkoeken *f* 8 a *f* 10.

V. d. 20sten. N. r. Tarwe iets hooger betaald, andere soorten me nig handel, 127, 128 ℔ bonte Pools. *f* 320; 127 ℔ Munst. *f* 132 ℔ o. Norder *f* 285; 128 ℔ Rijn *f* 240 aan de Zaan; 128 Geld. *f* 240. — Rogge tot hoogere prijzen aan cons. verkocht; Pruis. *f* 140; 125 ℔ n. Munst. *f* 153; 125 ℔ n. Geld. *f* 154; 122 ℔ *f* 148; 117 ℔ gedroogde *f* 135; 123 ℔ Pruis. *f* 152. — Gerst tot verho prijzen aan benoodigden; 98, 100 ℔ n. Old. Winter *f* 105, 10 Boekweit in de puike soorten niet ter veil, bijsoorten tot vorige zen wel van de hand gegaan. 116 ℔ Voorlands. *f* 133 alhier, aan de Zaan.

Koolzaad ½ p.vl. hooger; op 9 vat dadelijk 61 p.vl., Sept. en 60 p.vl.; Lijnzaad in een doen; 108, 109 ℔ Riga *f* 215; Raa dadelijk en op levering willig. — Lijnolie williger. — Raapoli 6/w. *f* $38\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $37\frac{1}{2}$ a $\frac{3}{4}$; Mei *f* 36 a $\frac{1}{2}$; Sept. en Oct. *f* 35 Lijnolie op 6/w. *f* $26\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $25\frac{3}{4}$. — Hennepolie op 6/w. *f* vlieg. *f* 34.

LONDEN, 15 *December*. Holl. Boter weinig aan de mar met goeden kooplust, beste Vriesche 96 a 98 sh., andere so 58 a 84 sh. [?]

Van den 18den. Inl. Tarwe was lusteloos en 1 a 2 sh. lager geboden. Vreemde 1 sh. lager met weinig aftrek. Puike onveranderd, andere soorten minder gewild. Haver iets ho Witte Erwten wederom 1 sh. lager. Boonen lusteloos.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 20 *December*.

NEDERL. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{7}{16}$, $48\frac{11}{16}$, $48\frac{7}{16}$; Cert. 3 pCt. $57\frac{1}{2}$, 58, $57\frac{1}{2}$; Dito op rescontre 4 $74\frac{11}{16}$, $74\frac{7}{8}$, $74\frac{11}{16}$; Handelm. 4 pCt. $141\frac{1}{4}$; Aand. Rijnspo $4\frac{1}{2}$ pCt. 79, 80, 79. — BELGIE, $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{1}{2}$; Dito *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{1}{2}$, $41\frac{1}{16}$, $41\frac{9}{16}$. — SPANJE, L *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. $10\frac{1}{16}$, $10\frac{3}{16}$, $10\frac{1}{16}$; Dito van 510 £ 5 pCt. 10, $10\frac{1}{8}$, 10; Dito bij Dito, On Stukken, 5 pCt. $9\frac{1}{2}$, $9\frac{3}{4}$; Dito 3 pCt. $28\frac{1}{4}$, 29, 29; Binnenl. à 6 m. 3 pCt. $19\frac{11}{16}$, 20, $19\frac{13}{16}$; Coup. Ardoin $6\frac{1}{2}$ Passive $3\frac{1}{4}$, $3\frac{5}{16}$; Fransche Uitgest. $2\frac{15}{16}$, 3. — PORTUG te Londen 3 pCt. $24\frac{5}{16}$, $24\frac{7}{16}$, $24\frac{3}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $25\frac{1}{2}$, $25\frac{5}{16}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 100; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $99\frac{1}{2}$, $99\frac{3}{4}$; Cert. bij 1831 en 1833 5 pCt. $89\frac{3}{4}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $79\frac{3}{4}$, Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. $79\frac{3}{8}$; Cert. van In in Assignatiën 6 pCt. $59\frac{3}{4}$. — POLEN, Aand. met L van 500 fl. 128, $128\frac{1}{2}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $73\frac{1}{2}$; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $37\frac{3}{4}$, $38\frac{3}{8}$; Weenerb. bij *Goll en C* 5 pCt. $80\frac{1}{2}$; Amerik. Bank-Actiën $3\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Braz. 5 $77\frac{1}{4}$; Dito 1843 5 pCt. $75\frac{3}{8}$; N. Mex. 5 pCt. $20\frac{3}{16}$ Peru 6 pCt. $27\frac{3}{4}$, $28\frac{1}{4}$, $27\frac{7}{8}$; Gren. 1 pCt. $13\frac{3}{4}$, Ecuador $2\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$; Venez. $2\frac{1}{4}$ pCt. $19\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Griek pCt. $1\frac{5}{16}$; Handelm. kontant 141.

De rijzing in onze binnenl. fondsen heeft heden verdere v ringen gemaakt, ten gevolge van den aanhoudenden voorui der fondsen te Parijs en te Londen. In Integr. was de zeer levendig.

Alle vreemde fondsen deelden die gunstige stemming, voor Oostenrijksche, waarvan de 5 pCts. ruim 2 pCt. zijn gest De handel was zeer geanimeerd in Oostenrijksche, Spaan Peru en Grenada.

Braz. 1824 v. 200 p. vl. $75\frac{1}{8}$; Dito 1839 v. 100 p. st. 75 Dito 1843 v. 200 p. st. $74\frac{3}{8}$; Venez Onbep. St. $2\frac{1}{4}$ pCt. 18 $\frac{1}{8}$; Dito Uitg. $5\frac{3}{8}$, $\frac{1}{8}$; Gren. Onbep. St. 1 pCt. $13\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; Uitg. $2\frac{7}{16}$; Ecuador Coup. 16, $\frac{1}{2}$ ct.; Peru Coup. *f* $2\frac{1}{2}$, $\frac{1}{8}$.

Koers van het geld: Prolongatie $2\frac{1}{2}$; Beleening $2\frac{1}{2}$; Disconto

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{7}{16}$; Ard. à 510 £ Binnenl. 3 pCts. $19\frac{13}{16}$ a $\frac{7}{8}$; Metall. $2\frac{1}{2}$ pCts. $37\frac{1}{2}$; Dito 5 pCt a $\frac{1}{8}$; Peru Coupons *f* $2\frac{3}{8}$.

---

het bespreken van goede plaatsen, voor 25 Cents iedere plaats, welke GELDEN, *gelijk mede de opbrengst der* KOLLEKTE *bij gelegenheid van het Feest*, zullen worden besteed tot *voeding van Armen-kinderen* op de scholen.

Tot het bespreken van Plaatsen vervoege men zich van af *aanstaanden* WOENSDAG tot ZATURDAG, bij bovengenoemden Policiemeester WATERBORG.

Zij laat hier tevens volgen het PROGRAMMA der uit te voeren stukken.

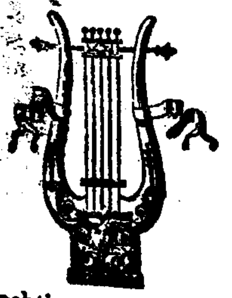
1. INLEIDING met het Orgel, door den Heer HAUFF.
2. ALGEMEEN GEZANG.
3. KOOR en TRIO. (*Muzijk uit Haydn's Oratorium: de Schöpfung*)
4. KOOR. (*Muzijk uit Neukomm's Hymne: de la Nuit.*)
5. KOOR met DUO. (*Muzijk uit Haydn's Oratorium: der Schöpfung.*)
6. ALGEMEEN GEZANG. (*Kollekte voor de voeding van Armenkinderen in den winter.*)
7. KOOR. (*Muzijk van Mozarts Motette: Des Stauben ërtle Sorgen.*)
8. ANDANTE, door den heer HAUFF, op het Orgel.
9. KOOR en QUARTET. (*Muzijk uit Haydn's Oratorium: Die Worte des Erlösers am Kreuze*).
10. KOOR. (*Muzijk uit Händels Oratorium: der Messias.*)
11. ALGEMEEN GEZANG, met afwisseling van het Zangkoor.
12. SLUITING met het Orgel, door den Heer HAUFF.

De Wel Eerw. Zeer Gel. Heer VAN DER HOOP SCHEFFER zal bij deze gelegenheid als Spreker optreden.

Namens de Commissie:
U. REINDERS, *Voorzitter.*
T. HOFKAMP, *Secretaris.*

N.B. Ter voorkoming van misvattingen dienst, **dat alleen de plaatsen in het nieuwe gestoelte voor het orgel, — op het Provinciaal gestoelte en daaronder, voor 25 Cts. iedere plaats, kunnen besproken worden.** In geval niet al die plaatsen worden besproken, zullen de Bedienden, daarbij geplaatst, de gevraagde teregtwijzing geven voor de vrije plaatsen.

GROOT INSTRUMENTAAL CONCERT

van den Heer **MAXIMILIAAN MAX BOHRER**, *Solo-Violoncellist van Z. M. den Koning van Wurtemberg*, op **ZATURDAG**, den 30sten December 1848, des avonds te 6 uur, in de GROOTE CONCERTZAAL.

De ENTREÉ is *f* **1 — 49**; voor Heeren MILITAIREN en STUDENTEN *f* **1 — 00.**

Vele Liefhebbers hebben hunne medewerking op dit Concert toegezegd, uit achting voor de groote talenten van den Heer BOHRER.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eenen wélgeschapen ZOON GRIETJE MENGERS, geliefde Echtgenoote van

G. MINK.

SNEEK, 16 December 1848.

*** Eenig berigt van de Huwelijksvereeniging van

A. EIKEMA
en
A. M. EIKEMA.

UITHUIZEN, 18 December 1848.

*** LEEUWARDEN, 13 December 1848. Heden nacht, omstreeks één uur, overleed de WelEdele Zeer Geleerde Heer SIJBRANDUS FOCKEMA, in leven *Medicinæ Doctor*, vroeger *practiserend Geneesheer en Vroedmeester* alhier, in den ouderdom van ruim eenenzeventig jaren.

Eenige kennisgeving.

*** Heden nacht ruim 2 uur overleed, na eene hevige ongesteldheid van eenige weken, mijne geliefde Echtgenoot ELISABETH JOHANNA WILBRINK, in den ouderdom van ruim 46 jaren, tot diepe droefheid van mij en mijne nagt mij overgeblevene Kinderen.

GRONINGEN, 16 December 1848.

C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

*** Heden behaagde het Gode, mijnen geliefden Echtgenoot JACOBUS ALBERTUS UILKENS, *Predikant alhier*, in den ouderdom van ruim 43 jaren, na eene hevige ziekte van veertien dagen, door den dood van mijne zijde weg te nemen; — negentien jaren was ik met hem in eenen gelukkigen Echt vereenigd.

Zwaar treft mij en mijne zes nog jonge Kinderen deze slag, en alleen het geloof, dat Hij, die den dierbare tot zich nam, ook in de smartelijkste beproevingen wijsheid en liefde is, kan mij troosten in dezen voor mij donkeren weg.

'tZANDT, 18 December 1848.

A. WAALKENS,
Wedw. J. A. UILKENS.

*** Heden overleed ons eenig Kindje AUGUSTINE ELISABETH, oud ruim vijf maanden.

GROOTEGAST, 19 December 1848.

J. VAN WANING BOLT, *V. D. M.*
S. H. VAN WANING BOLT — TEN BRINK.

Eenige kennisgeving.

*** Den 20sten December overleed ons innig geliefd oudste Kind JOHANNES GERHARDUS DEODATUS, in den ouderdom van 2 jaren en 1¼ maand.

GRONINGEN, 1848.

J. R. C. GIESE.
M. M. M. GIESE, geb. **ARENSMA.**

*** Door den Boekverkooper **J. HAFTKAKAMP**, in de Nieuwe Ebbingestraat, is heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE VERKLARING VAN J. E. BOUKEMA,

Landbouwer te *Uithuizen*, omtrent het opmerkelijkste zijner NATUUR, gehoudene HANDELINGEN en gehad hebbende GEDACHTEN en LOTGEVALLEN, benevens het daaruit door hem afgeleidde hopens het Opperwezen en Deszelfs Werken.................... *f* 2—00.

ALOM VERKRIJGBAAR:

D. R. VON FLICK. ZEKER MIDDEL OM ALTIJD **GEZONDE AARDAPPELEN** te verbouwen, ën de ziekten op het Land, alsmede de ROTTING bij het BEWAREN voor te komen, tevens met aanwijzing, hoe men zich steeds eenen grooten oogst kan verschaffen. Uit het Hoogd. door *Dr. B. MEYLINK*, *f* 0 — 20.

DE KUNST om met **VOORDEEL BIJEN** te houden; vooral door hare doelmatige Behandeling in elke maand des jaars. Uit het Hoogd. door *Dr. B. MEYLINK*, *f* 0 — 80.

DEVENTER. A. J. VAN DEN SIGTENHORST.

KENNISGEVING.

Op VRIJDAG, den twaalfden Januarij 1800 negenenveertig, des morgens te half tien uur, zal, ter rolle van de Arrondissements-Regtbank te *Groningen*, zitting houdende te *Groningen*, in de Oude Boteringestraat, openlijk verkocht en aan den meestbiedende of hoogst afmijnende worden toegewezen: een overdekt **TJALKSCHIP**, genoemd *DE JONGE HENDRIK*, te huis behoorende te *Muntendam*, Arrondissement *Winschoten*, Provincie *Groningen*, liggende thans zuidzijde in het Hoofddiep te *Hoogezand*, lang 11 Ellen, 96 Duimen, wijd 3 Ellen, 34 Duimen, hol 1 El, 49 Duimen, en overzulks geijkt op 59 Tonnen, alles met de daarbij gearresteerde opgoederen. Ten verzoeke van den Heer SIEBRAND TJALLINGII, Zoutzieder, wonende te *Harlingen*, voor wien domicilie is gekozen te *Groningen* ten Huize van Mr. H. VAN GIFFEN, Procureur, wonende te *Groningen*, die als zoodanig voor den Executant occupeert, en te *Hoogezand* ten Huize van H. J. NIEBOER, Kastelein aldaar, gearresteerd bij Proces-Verbaal van den 8sten December 1848, daarvan door den Deurwaarder T. AGTERBOS, wonende te *Hoogezand*, opgemaakt en behoorlijk geregistreerd ten laste van HENDRIK HENDRIKS DE GROOT, Turfschipper, wonende aan boord van zijn Schip, liggende thans zuidzijde in het Hoofddiep te *Hoogezand*, en wordende door hem zelven als Schipper bevaren.

Mr. H. VAN GIFFEN,
Procureur.

EXTRACT.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten* van den zesden dezer, op de daarvan afgegeven EXECUTOIRE EXPEDITIE, op HEDEN naar eisch geregistreerd, is aan Mejufvrouw **STIJNTJE MEINDERS BRANDSEMA**, thans verblijf houdende te *Midwolda*, in den *Oldambte*, Echtgenoote van den Heer **GEERT JURJENS LOELA**, laatstelijk gewoond hebbende te *Wildervank*, (welke laatste bereids in de éérste dagen hunner Huwelijksverbindtenis, in Februarij 1812, deze zijne woonplaats heeft verlaten en, in den opvolgenden Zomer, het Fransch-Keizerlijk Leger naar *Rusland*, alwaar hij welligt met zoovelen zijn graf vond, is gevolgd, na diens alzoo zesendertig jaren voortgeduurd hebbende afwezigheid, van Regtswege VERGUND, om een ANDER **HUWELIJK** TE MOGEN AANGAAN; met gelijktijdige veroordeeling van gezegden haren Echtgenoot in de kosten harer daartoe gestrekt hebbende Procedure.

WINSCHOTEN, 19 December 1848.

Voor uittreksel conform,
Mr. W. R. EMMEN, *Procureur.*

Een ieder, welke iets te vorderen heeft van wijlen den Heer **W. ZUIDEMA**, in leven Boekhandelaar alhier, wordt verzocht, daarvan opgave te doen voor den 15den Januarij, e.k., aan den laatstondergeteekende.

L. DE JAGER,
A. L. SCHOLTENS,
Executeuren-Testamentair.

*** De **OVERSTE SCHEPPER** van het GENERALE-ZIJLVEST DER *DRIE DELFZIJLEN* brengt bij dezen ter kennis van het Publiek, dat er om het menigvuldige binnenwater, gedurende dezen Winter bij gunstige gelegenheden met DE ZIJLEN te *Delfzijl* zal worden ***GESTROOMD***

De Overste Schepper voornoemd:
W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG, den 9den Januarij 1849, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, ten verzoeke van de Erven J. K. NIEHOFF, publiek worden verkocht:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, bestaande in BEHUIZING en SCHUUR, get. A. no. 20, met de VASTE, ALTIJDDURENDE en ONOPZEGBARE BEKLEMMING van derzever *Heem*, *Tuin* en ongeveer 30 Bunders uitmuntend *Groen-* en *Bouwland*, staande en gelegen te *Noorddijk*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 120 — 00.

Voorts na bekomene Regterlijke autorisatie:

II. De EIGENDOM van ongeveer 33½ Bunders *behuisd Land*, gelegen te *Noorddijk*, wordende bij de Erven van WOLTER IZAAKS WOLTERS onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 200 — 00.

Om te aanvaarden de Landerijen van perceel I op Gregori en de Gebouwen op den 1sten Mei 1849, en perceel II dadelijk na den toeslag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 10den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, get. letter M no. 39 V, met BINNENPLAATS en TUINTJE, waarin een ZOMERHUIS, staande en gelegen op eigen grond, Oostzijde in de St. Walburgstraat, op den hoek van het Martinikerkhof, te *Groningen*.

II. Eene nette BEHUIZING, get. letter M no. 40 V, staande Noordzijde van Perceel I.

III. Een fraaije TUIN, geteekend lett. HH no. 9, waarin ruime KOEPEL en KEUKEN, gelegen Westzijde aan den Heereweg, buiten de Heerepoort, te *Groningen*.

IV. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, zijnde de 4de Plaats in de 4de Bank vóór het Oostelijk Gestoelte.

V. Eene DITO ZITPLAATS in dezelfde Kerk, aan de Zuidzijde ten Westen van den Predikstoel, de 4de Plaats in de 4de Bank.

VI. De EIGENDOM van 36 B., 78 R., 70 E. *Land*, te *Scheemderzwaag*, Gemeente *Scheemda*, gelegen, bij de Descendenten van SIJBOLT JANS en JANTJE SEBES onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende, huur van *f* 420 — 00.

VII. De HELFT in den EIGENDOM van ongeveer 37½ Bunders *Land*, te *Noordbroek* gelegen, bij de gezamenlijke Kinderen van ELTJE HOMMES BUIRINGH en ALBERTJE HEKMAN onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende, huur voor deze helft van *f* 243 — 00.

VIII. De EIGENDOM van ongeveer 26½ Bunders *Land*, gelegen onder *Niezijl* en *Noordhorn*, bij TJEBBE WILLEMS DE WAARD en REINJE JOHANNES DIJK, Ehel., onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 240 — 00.

IX. De EIGENDOM van ongeveer 30 Bunders *Land*, gelegen op den *Godlinzer Uiterdijk*, bij EVERHARDUS JOHANNES DEDDES en JANTJE PIETERS RIJPMA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 200 — 00.

X. De HELFT in den EIGENDOM van ongeveer 25 Bunders *Land*, gelegen te *Wester-Emden*, bij PIETER HEERTJES STEENHUIS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur voor deze helft van *f* 60 — 00.

XI. De HELFT in den EIGENDOM van 13 B., 72 R., 30 E. *Land*, onder *Garsthuizen* gelegen, bij J. A. S. WERUMEUS BUNING en G. R. ELEMA, Ehel., onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur voor deze helft van *f* 57 — 50.

XII. ⅓ in den EIGENDOM van ongeveer 44 Bunders *Land*, gelegen te *Godlinze*, *SIJBELWEER* genoemd, bij TONNIS BOUKES BRAAM en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur voor dit deel van *f* 66—66.

Alles toebehoorende aan de Erven van wijlen den Heer Mr. G. J. KEISER en Mevrouw.

Om te aanvaarden de Perceelen 1, 2, 4 en 5 op den 1sten Mei 1849, Perceel 3 op den 1sten Maart 1849 en de overige Perceelen dadelijk. De Perceelen 1 en 2 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 12 tot 3 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris te bekomen. De Perceelen 3, 4 en 5 kunnen op genoemde dagen bezigtigd worden van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG, den 12den Januarij 1849, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Een hecht-sterke **WIND-HOUT-ZAAGMOLEN**, *DE ZON* genoemd, zijnde een **Bovenkruijer**, met Riet gedekt, get. C no. 28, met daarbij behoorende ruime MOLENWERF, HOUTKOLKEN, BALKLAND, TUIN, 3 KNECHTENWONINGEN en groote HOUT- en DROOGSCHUUR, benevens de bij den Molen behoorende GEREEDSCHAPPEN, volgens Inventaris, alles staande en gelegen op vrij eigen grond, aan het Winschoterdiep, buiten het Kleine Poortje, bij *Groningen*, hebbende Uitrid naar den Oosterweg.

II. Eene HEEREN BEHUIZING met fraaijen TUIN, KOETSHUIS en STALLING, get. C no. 30, staande en gelegen op vrij eigen grond, mede aldaar, hebbende Uitrid naar den Oosterweg.

III. Eene ruime BEHUIZING met BLEEKVELD en daarachter gelegene drie TUINEN, get. C no 30*a*, staande en gelegen op vrij eigen grond, mede aldaar, Noordzijde van het Balkland van perceel een; wordende thans in 4 perceelen verhuurd.

IV. De VASTE BEKLEMMING van twee Kampen best *Groenland*, groot ongeveer twee Bunders, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 40 — 00.

Alles in eigendom toebehoorende aan den Heer D. VAN DER BAAN en Mejufvrouw.

Om te aanvaarden de perceelen 1, 2 en 3 op den 1sten Mei en perceel 4 op Gregorie 1849.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 1—4 uur, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

NB. Over deze Goederen kan, des verkiezende, een gedeelte van den Koopschat tegen billijken interest, onder regt van 1ste Hypotheek, blijven uitstaan.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG, den 15den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, T.z., aan de Groote Markt aldaar, met andere GOEDEREN, publiek worden verkocht, als perceelen:

VI. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, *OOSTERHUIZEN* genoemd, groot 41 B., 83 R., 94 E, gelegen te *Zijldijk*, bij E. E. OOSTERHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, 's jaars, op Midw., voor *f* 300 — 00.

VII. De EIGENDOM van 16 B., 83 R., 30 E. *Onbehuisd Land*, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijerlieden onder beklemming in gebruik, 's jaars, op Midwinter, voor *f* 140 — 00.

VIII. De EIGENDOM van ongeveer 4 B. *Land*, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij B. IJSEBRANDS en Vrouw onder beklemming in gebruik, 's jaars, op Midw., voor *f* 30 — 00.

IX. De EIGENDOM van 1 B., 50 R. *Land*, mede aldaar gelegen, bij H. J. BOERSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, 's jaars, op Midw., voor *f* 18 — 00.

Te aanvaarden dadelijk na den Toeslag.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 17den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene tot velerhande Affaires geschikte BEHUIZING met een PAKHUIS daarnaast, get. lett. H, no. 55 V, en OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, te *Groningen*, zijnde thans eene van ouds beklante **WAGENMAKERIJ**, wordende door C. DIRKSEN bewoond.

II. Acht WOONKAMERS in een blok, get. lett. Z nos. 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 en 53 V, staande op den Wal bij de Driemolendrift, aldaar.

III. Twee KAMERS onder een Dak, get. lett. Z no. 81 V, staande aan den Wal tusschen de Jonkerenstraat en Driemolendrift, aldaar.

IV. Eene KAMER, get. lett. Z no. 82 V, staande naast de voorgaande.

V. Eene KOOPMANS BEHUIZING, geteekend lett. E no. 163 V, staande in de Spinhuisstraat, op den hoek van en uitkomende in de Leliëustraat aldaar, wordende door de Wedw. H. HOOGLAND in eigendom bewoond.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1849. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op WOENSDAG, den 10 Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, worden verkocht:

I. Eene **KOOPMANS BEHUIZING**, te *Groningen*, in de Gelkingestraat, get. T, 14 V, bewoond door H. H. SANDERS.

II. Eene BEHUIZING, thans eene beklante **VLEESCHHOUWERIJ**, in de Folkingestraat, X, 214 V, bewoond door J. S. VAN RIJN.

III. Eene KAMER daar achter, op het Woerdje, X, 216 V, bewoond door de Wedw. MEIJER.

IV. Eene KAMER, daar achter, X, 217 V, bewoond door de Wedw. SMIT.

V. Eene ruime BEHUIZING met OPEN GROND, in den Kostersgang, get. P, 127 V, door den Onderwijzer v. HUMMEL in eigendom bewoond.

VI. Twee SCHUREN, ongenommerd, staande en gelegen op het zoogenaamde St. Martinipark of Noorderlooijerij te *Groningen*, met de KUIPEN en KALKEN, pl. m. 13 in getal.

Te aanvaarden den 1 Mei 1849. Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren. Over Perceel 5 kan 2/3 van den Koopprijs blijven staan.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG, den 23sten Januarij 1849, ten Huize van de Erven TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

I. Een VOERWERK in de Vereeniging van Voerlieden voor de Goederen, aangebragt of geladen wordende buiten de Aapoort, in het Hoendiep alhier, met al deszelfs regten en geregtigheden; — te aanvaarden op den 1sten Mei 1849.

II. De EIGENDOM van ongeveer 1 Bunder *Land*, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij JAN DERKS BOS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche op Midw. verschijnende huur van *f* 14—00.

III. De EIGENDOM van ongeveer 1 Bunder *Land*, in de *Zeerijp* gelegen, bij SIBRANDS PHILIPPUS DEERING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 14—00.

IV. Eene HEEMSTEDE, gelegen te *Uithuizen*, bij BEREND HINDRIKS in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 6—00.

V. Eene DITO, mede aldaar, bij JACOB KLAASSENS GLAS en Vrouw in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 6—00.

VI. Twee ZITPLAATSEN in de Aakerk alhier, get. nos. 517 en 518.

De Conditiën van Verkoop zullen op de gewone plaatsen in tijds ter lezing liggen.

MORGEN, ZATURDAG,

den 23sten December, 's avonds te 6 uur, de gewone Verkoop van **SPEK**, ten Huize van J. GROEN, in de O. Ebbingestraat.

... KNIPHORST, Notaris te *Zuidlaren*, zal, te *Eelde*, ten Huize van HILBRANTS, op WOENSDAG, den 27sten December 1848, des voormiddags te 10 uur, in het openbaar verkoopen:

Eene BEHUIZING met ERF en HOF, staande en gelegen te *Eelde*, aan de Hoofdstraat, geschikt tot het uitoefenen van alle Bedrijven. Voorts verscheidene perceelen uitmuntend best HOOI-, WEIDE- en BOUWLAND, gedeeltelijk onder *Eelde*, gedeeltelijk onder *Haren* gelegen.

Deze Goederen behooren tot de Nalatenschappen van GERRIT LAMBERTS DUSSEL en Vrouw, beide te *Eelde* overleden.

*** De Notaris J. J. DE BLÉCOURT, te *Wildervank*, zal, namens zijne PRINCIPALEN, op WOENSDAG, den 27sten December 1848, bij de Voorloopige, en op WOENSDAG, den 3den Januarij 1849, bij Definitive Veiling, telkens des namiddags te twee uur, ten Huize van de Weduwe SCHETSBERG, te *Oude Pekela*, publiek verkoopen:

Het extra-ordinair wélbezeild SCHOONERKOFSCHIP genaamd *WIEA GESIENA*, varende onder Nederlandsche Vlag, gevoerd geweest door Kapitein M. H. VAN EMMEN, thans liggende te *Amsterdam*, volgens Meetbrief inhoudende 110 Lasten of 189 Zeetonnen, in den jare 1847 nieuw gebouwd te *Oude Pekela*, en zulks met ALLE deszelfs RONDHOUTEN, STAAND en LOOPEND WAND, ANKERS, TOUWEN, ZEILEN en andere SCHEEPSBEHOEFTEN, volgens Inventaris, welke in tijds ten Huize van Verkoop en verder alom ter lezing zal liggen.

Nadere Informatiën te bekomen bij de Heeren VAN DER BEIJ & COMP., te *Amsterdam*, en E. J. ZELLING, te *Eexta*, Gemeente *Scheemda*.

*** De Notaris J. J. DE BLÉCOURT, te *Wildervank*, zal, ten verzoeke van DERK JANS JOOSTEN, Schipper te *Wildervank*, publiek veilen en verkoopen:

Het TJALKSCHIP, genoemd *DE GOEDE VERWACHTING*, groot 58 Zee- of 82 Binnenlandsche Tonnen, met een gedeelte der TUIGAADJE, thans liggende nabij de Werf van den Scheepsbouwer ADDE JANS BIEZE, te *Wildervank*.

Deze Verkoop zal gehouden worden ten Huize van den Kastelein K. A. VEENHOVEN, te *Wildervank*, op VRIJDAG, den 5den Januarij 1849, des avonds te 6 uur.

Nader Informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris DE BLÉCOURT, te *Wildervank*.

*** De Notaris J. J. DE BLÉCOURT, te *Wildervank*, zal, namens zijne Principalen, op ZATURDAG, den 20sten Januarij 1849, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Verlaatsmeester MUNNEKE, te *Stads-Kanaal*, publiek ter verkoop aanbieden, de navolgende VEENPLAATSEN:

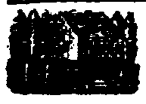
In de Markte van *Buinerveen*, NOORDZIJDE, Nommer 29, 30 en 44 voor 't geheel, en No. 65 voor een vierde, en een gedeelte van het onderopgaande Slag, beneden de Noorder Dwarsplaatsen, geteekend No. 6.

Aan de ZUIDZIJDE aldaar:

Nommer 20 en 34.

En in de Markte van *Exloo* in het zoogenoemde Markiezen Slag:

Nommer 15, 16, 33, 34, 59 en 60, en de ½ in No. 73.

Mrs. J. RENGERS HORA SICCAMA en C. HARTMAN BUSMANN, Notarissen te *Hoogezand* en te *Sappemeer*, zullen, door het ministerie van laatstgenoemden, op DONDERDAG, den 28sten December 1848, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder B. R. BERG, te *Sappemeer*, publiek te koop presenteren: Eene BEHUIZING en ERF, groot 2 Roeden, 90 Ellen, staande en gelegen aan de Borger-Compagniester-Weg, te *Sappemeer*, in eigendom toebehoorende aan de Erven van de Weduwe KLAAS DERKS MULDER, in leven Koopvrouw te *Sappemeer*.

HOUT-VERKOOPING.

De Notaris ANDREÆ, te *Kollum*, zal, op DONDERDAG en VRIJDAG, den 28sten en 29sten December 1848, telkens des namiddags te 2 uur, den 28sten te *Veenklooster* en den 29sten te *Kollum*, verkoopen:

Onder meer andere perceelen HOUTGEWAS, een aanzienlijk getal STAMBOOMEN, tot velerlei einden geschikt, als: 220 beste EIKEN, 28 zware BEUKEN, IJPEN, ESSCHEN, LINDEN, WILGEN, POPULIEREN, enz.

Allen nabij de Vaarwaters en alzoo zeer geschikt ter vervoer staande.

*** Mr. J. D. TRESLING, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG, den 29sten December 1848, des middags te 12 uur, ten verzoeke van de Erfgenamen van DERK T. KOLK en KLAASKE HINDRIKS, ten Huize van F. T. KIEL, Kastelein te *Siddeburen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR met derzelver HEEM, TUIN en eenig BOUWLAND, groot 39 R., 60 Ell.
II. 76 R., 20 Ell. EIGEN BOUWLAND.
III. 44 R., 40 Ell. EIGEN GROENLAND.
IV. 90 R., 70 Ell EIGEN BOUW- en GROENLAND.
V. 1 B., 30 R., 30 Ell. EIGEN GROEN- en BOUWLAND. — Alles staande en gelegen voor het te *Siddeburen*.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. J. D. TRESLING, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG, den 5den Januarij 1849, des middags te 12 uur, ten Huize van den Kastelein A. R SIETZES, te *Siddeburen*, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR met de VASTE, ALTIJDDURENDE en IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 12 B., 29 R., 60 E. *Land*, doende jaarlijks op den 2den Februarij aan de Augustini Kerk te *Appingedam* tot vaste huur *f* 6 — 00; toebehoorende, bewoond en gebruikt wordende door JACOB MEERTENS LENTING en Vrouw, staande en gelegen bij het *Schildmeer*, te *Siddeburen*.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. J. D. TRESLING, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op ZATURDAG, den 6den Januarij 1849, des avonds te zes uur, ten Huize van E. J. MULDER, te *Kolham*, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene BEHUIZING en SCHUUR, no. 47, zijnde eene neringrijke *BAKKERIJ* en *HERBERG*, met de VASTE BEKLEMMING van derzelver *Heem*, *Tuin* en *Bouwakker*, te zamen groot 50 R., 40 Ellen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 6 — 00, wordende door E. J. MULDER en Vrouw in eigendom bewoond en gebruikt.

Mr. J. D. TRESLING.

Mr. P. STINSTRA, Griffier te *Beetsterzwaag*, zal, op DINGSDAG, den tweeden Januarij aanstaande, ten Huize van den Kastelein L. BOUMA, in *de Klok*, te *Beetsterzwaag*, des namiddags te twaalf uur, verkoopen: een aantal EIKEN-, WILGEN- en DENNENBOOMEN, waaronder voorkomen een tachtigtal zware EIKEN STAMBOOMEN, zeer geschikt voor Molenmakers, Scheepstimmerbazen en Wagenmakers; alle welke Boomen op Wortel staan te *Olterterp*, bij *Beetsterzwaag*, gemakkelijk te water kunnen worden vervoerd, en op aanvrage zullen worden aangewezen door den Tuinman van den Heer F. A. VAN BOELENS, te *Olterterp*.

Mr. P. STINSTRA.

Finale Verkoop van eene SCHEEPSTIMMERWERF.

De Notaris C. H. BEKKHUIS, te *Buitenpost*, zal, op DINGSDAG, den 2den Januarij 1849, des namiddags te 3 uur, in het Logement van de Weduwe WADMAN, aldaar, finaal presenteren en verkoopen:

Eene SCHEEPSTIMMERWERF met twee WOONHUIZEN, SCHUUR, ERF, TUIN en aanbehooren, te *Roôhel*, in de Grietenij *Achtkarspelen*: Kadastraal bekend, gemeente *Drogeham*, Sectie G, nos. 52 en 53; te zamen groot 31 R., 70 El; waarop provisioneel is geboden, de zeer geringe som van *f* 666.

NB. De Gereedschappen moeten op taxatie worden overgenomen.

II. Eene HUIZING met ERF en TUIN aldaar, Sectie G nos. 49 en 444, groot 8 R.; waarop slechts is geboden *f* 103 - 00.

III. Eene HUIZING met ERF en TUIN aldaar, Sectie D, nos. 20 en 21, groot 14 R., 30 El; waarop slechts is geboden *f* 176—00.

IV. De HELFT in 47 R., 70 El *Tuingrond* aldaar, Sectie D, no. 31; waarop slechts is geboden *f* 49—00.

Alles met regt van zamenvoeging en op 12den Mei 1849 te aanvaarden.

VERKOOPING van zware en lange EIKENBOOMEN, DENNEN, WILGEN, POPULIEREN en HAKBOSCH.

De Griffier J. VERSHOVEN, H.z., zal, ten verzoeke en op de Plaats van Jonkheer Mr. H. J. L. VAN DER WIJCK, te *Kropswolde*, op DONDERDAG en VRIJDAG, den 4den en 5den Januarij 1849, telkens des middags precies te 12 uur, publiek verkoopen: Ongeveer 250 stuks zware en lange EIKENBOOMEN, geschikt voor Scheepsbouwers en Wagenmakers, 100 stuks WILGENBOOMEN, eenige zware POPULIEREN en eenige fijne DENNEN, benevens het geheele HAKBOSCH, groot ruim zeven Bunders, in onderscheidene perceelen, alles op genoemde Plaats op den Wortel staande.

*** Mr. R. FEITH, Notaris te *Zuidbroek*, gedenkt, op DONDERDAG, den 4den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder G. MONKHOST, te *Zuidbroek*, publiek in koop aan te bieden:

40 B., 9 R., 30 E. VEEN, *HET POELKE* genoemd, met de daarop staande HUIZEN en GEBOUWEN, toebehoorende aan W. KLUGKIST en de Erven van H, D. MELLEMA en aan de Erven P. J. VENEMA; — voorts ten verzoeke der laatstgemelden:

I. Een HUIS, get. no. 110, zijnde eene neringrijke *BAKKERIJ*, waarin die Affaire sedert jaren lang reeds is uitgeoefend, en TUIN, aan de Straat.
II. Een HUIS, get. no. 170, en TUIN, aan het Diep.
III. Een HUIS, get. no. 188, en grooten TUIN, groot 22 R. en 80 E., aldaar.
IV. 2 B., 72 R., 10 E. LAND, gelegen bij de Kerk.
V. De GRONDPACHT en RENTE van eene *Huisplaats* en een' *Tuin* aldaar, bij J. E. BERGHUIS in gebruik, voor *f* 6 — 00 's jaars.

Alles vrij eigen grond, en staande en gelegen te *Zuidbroek*.

VI. Den EIGENDOM van 1 B., 75 R *Land*, te *Muntendam*, bij de Wedw. A. EDES in gebruik, voor *f* 7 — 50 's jaars.

*** Mr. H. VAN MARLE, Notaris te *Middelstum*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven TOMAS HERES HEERSEMA en ANJE JANS KRAAK, op DONDERDAG, den 4den Januarij 1849, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein BAKKER, te *Middelstum*, publiek te koop te presenteren:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 155, met de BEKLEMMING van de *Heemstede*, *Tuin* en pl. min. 10 Bunders best *Groen-* en *Bouwland*, staande en gelegen onder *Bedum*, ten Oosten van *Zuidwolde*, doende des jaars tot huur *f* 40—00.

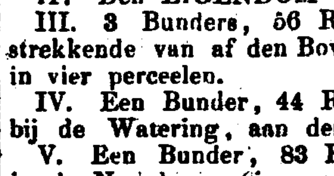
II. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van pl. min. 5 Bunders en 75 Roeden best *Groen-* en *Bouwland*, gelegen als voren, doende des jaars tot huur *f* 24—00.

III. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van meer of min 4 Bunders, 50 Roeden uitmuntend *Groenland*, gelegen als voren, doende des jaars tot huur *f* 16—00, zijnde deze drie perceelen aan elkander gelegen en wordende te zamen in huur bewoond en gebruikt door JANNES DATES MUNTING.

VI. Eene BEHUIZING en SCHUUR, no. 91, met de BEKLEMMING van het *Heem*, den *Tuin* en een Kamp *Land*, te zamen groot 1 Bunder, 10 Roeden, 5 Ellen, staande en gelegen te *Middelstum*, aan de straat, doende des jaars tot huur *f* 20 — 00, wordende in huur bewoond en gebruikt door HEERE JANS HEERSEMA.

Mr. H. VAN MARLE.

*** Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van JACOB J. WOLTJER en Vrouw, op VRIJDAG, den 5den Januarij 1849, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Logementhouder A. S. NIES, te *Winschoten*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, een HOF en TUIN, met de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING der daarbij behoorende *Landerijen*, te zamen groot 21 Bunders, 74 Roeden, 10 Ellen, staande en gelegen te *Boven Buren*, Gemeente *Winschoten*, zullende inkomstig jaarlijks op Martini tot vaste huur doen *f* 100—00.

II. Den EIGENDOM van dien.

III. 3 Bunders, 56 Roeden, 70 Ellen EIGEN LAND, strekkende van af den Bovenbuursterweg tot aan *Winschoten*, in vier perceelen.

IV. Een Bunder, 44 Roeden, 70 Ellen EIGEN LAND, bij de Watering, aan den Oostereinderweg gelegen; — en

V. Een Bunder, 83 Roeden, 60 Ellen EIGEN LAND, in de Noorderwopping, onder *Winschoten*, gelegen.

De Verkoop-Conditiën zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. F. I. ABRESCH, Notaris te *Zuidhorn*, gedenkt, ten verzoeke der Erven van de Weduwe PI... ARIES BOS, op ZATURDAG, den 6den Januarij 1... des voormiddags te 11 uur, in het GEMEENTEHUIS... *Hoogkerk*, publiek te verkoopen:

Eene nieuw getimmerde BEHUIZING, geteekend ... 53 *b*, met derzelver HEEM of ERF en TUIN, staande gelegen aan den Kerkweg te *Hoogkerk*, doende jaarlijk... Mei tot heemhuur *f* 2—50.

Mr. F. I. ABRESCH, *Notaris.*

Maandag, den 8sten Janua...

1849, des avonds te 6 uur, zal, bij den Kastelein F. HUI... GA, te *Uithuizen*, publiek worden verkocht:

I. Eene nette BEHUIZING en SCHUUR, no. 33, plus min. 75 Roeden GROND, huur doende *f* 7 — 50.
II. De VASTE BEKLEMMING van 1 Bunder, 60 ... den best *Land*, huur doende *f* 22—00.
III. Eene BEHUIZING met grooten TUIN en H... zullende huur doen *f* 10 — 00.
IV. De EIGENDOM daarvan.
V. Een HUIS en ERF, huur doende *f* 2 — 00; ... staande en gelegen te *Uithuizen*, toebehoorende aan ... Erven CORNELSKE D. KREMER, in leven Wed... J. A. KWEEKMAN; nadere informatie bij

A. EIKEMA.

Maandag, den 8sten Janua...

1849, des avonds te 6 uur, zal, bij den Kastelein F. HUIZ... GA, te *Uithuizen*, tee requisitie van A. EIKEMA al... als eerstingeschreven Crediteur en als zoodanig onherro... lijk gemagtigd, publiek worden verkocht:

Eene BEHUIZING met ERF en GROND, huur do... *f* 10 — 00, staande en gelegen nabij den Ouden Dij... *Uithuizen*, bewoond en gebruikt door de Wedw. AR... ROELFS BOS c. s.; nadere informatie bij

A. EIKEMA.

BOOMBOELDAG,

MAANDAG, den 8sten Januarij 1849, des ... middags te één uur, ten verzoeke van M... GLAS, te *Saaxumhuizen*, op *Nienhuis*, ... pl. m. 70 zware IJPEN BOOMEN en pl. m. ... zware ESSCHEN BOOMEN.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *N...*

*** Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te *Onder...dum*, zal, op DINGSDAG, den 9den Januarij 1849, des av... te 6 uur, ten Huize van den Kastelein E. BOLT, *Zuidwolde*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

Eene wél onderhoudene en ... BOEREN BEHUIZING ... SCHUUR, no. 14, met de VA... ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVE... BEKLEMMING van pl. min. 19 Bund. uitmuntend Gr... en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste ... *f* 68—75, staande en gelegen te *Noordwolde*, nagelaten ... wijlen TJAKKE SJOERTS DRUKKER en TJAAK... REINTJES NIENOORD, Echelieden, overleden ... daar. — Omtrent de Bewijzen van Aankomst en ... waarden van Verkoop zijn Informatiën te bekomen ten ... tore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

TE HUUR, tegen den 1sten Mei 1849:

De BOVENWONING boven den Boekverkoop... L. SCHOLTENS, aan de Groote Markt. Te bevrage... denzelven.

Kagchelkolen,

van puike kwaliteit, tot zeer billijken prijs bij de o... geteekende te bekomen. Het gebruik daarvan op ... Haarden is vooral aan te bevelen, nu dit jaar de ... veelal niet droog is.

Wedw. J. SCHILTHUIS, Zuidzijde aan de Noorder...

Bij den ondergeteekende zijn te bekomen:

NETTE EN DEUGDZAM... SCHAATSEN

tegen 55 à 60 Centen het paar. Uitmuntende in ... FABRIEK gewerkte SCHAATSEN tegen *f* 2—5... paar; onderscheidene soorten van nieuwe en gebr... HORRETUIGEN, eene PRIKSLEDE, ENZ. Verder is ... MAGAZIJN steeds ruim voorzien van onderscheidene ... ten van nieuwe en gebruikte RIJTUIGEN en alle P... DENTUIG, waarin hij zich minzaam aanbeveelt.

G. J. BOSCH, Brugstraat te *Groningen*.

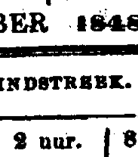
VRIESCHE SCHAATSE...

De ondergeteekende berigt door deze, ... DE DOOR HEM GEMAAKTE SCHAAT... te *Groningen* alleen te bekomen zijn ... den IJzerkooper W. C. TER VEEN, ... Brugstraat.

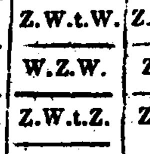
IJLST, 20 December 1848.

J. F. FABER.

Wordt GEVRAAGD, op een Dorp in *Oldambt*, een TUINMAN, ongehuwd ... Snoeijen en Broeijen goed verstaande ... met den 1sten Februarij 1849 in DIENS... kunnen treden.

Gadingmakenden adresseren zich met *franko* Bri... onder letter E, aan het BUREAU van de PROVINCI... GRONINGER COURANT.

Een ongehuwde PEL-ROGGEMOLENAA... KNECHT, zijn werk grondig verstaande ... goede Getuigschriften voorzien, kan op Mei W... bekomen. Men vervoege zich, liefst in Pers... met *franko* Brieven, bij J. FORMSMA, te K...

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschap...*

DECEMBER 1848.

DAGEN.	BAROMETER op 0°. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	THERMOMETER. 8 u.	2 u.	8 u.	VOCHTIGHEIDSTOESTAND. 8 u.	2 u.	8 u.	WINDSTREEK. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	LUCHTGESTELDHEID. 8 uur.	2 uur.	8 uur.
10	770,30	770,38	769,77	7,6	10,5	6,8	0,89	0,86	0,88	W.Z.W.	W.Z.W.	Z.W.	bewolkt	bewolkt	weinig b...
11	766,49	766,10	766,49	5,2	8,1	6,4	0,85	0,87	0,87	».	Z.W.t.W.	Z.W.t.W.	weinig bewolkt	weinig bewolkt	helde...
12	767,14	767,14	766,74	6,9	8 2	8,5	0,86	0,91	0,94	Z.W.	W.Z.W.	Z.Z.W.	betrokken	bewolkt	misti...
13	765,37	765,10	765,82	6,7	9,8	8,2	0,90	0,84	0,91	Z.W.t.W.	Z.W.t.Z.	Z.W.t.Z.	bewolkt	weinig bewolkt	bewol...
14	764,06	760,95	759,87	5,0	6,0	3,5	0,87	0,86	0,88	Z.t.W.	Z.t.O.	Z.	helder	helder	»
15	763,09	761,93	758,92	7,1	8,5	8,5	0,95	0,91	0,92	W.Z.W.	Z.	Z.t W.	betrokken	betrokken	betro...
16	758,70	757,82	757,25	9,4	8,4	6,4	0,95	0,93	0,93	Z.W.	Z.W.	N.N.O.	regen	»	»

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 22sten December 1848, *no.* 102.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

OOSTINDIË.

BATAVIA, 28 October 1848.

Gisteren is door den gouverneur-generaal uitgevaardigd de volgende publicatie:

„Gelezen de missive van den minister van marine en koloniën ad interim, van den 21sten Aug. 1848, La. A, no 333/R1 geheim, te kennen gevende:

„Dat de mededeelingen van den minister van staat, gouverneur-Generaal, over de gebeurtenissen te Batavia in de maand Mei 1848, eenen pijnlijken indruk bij Z. M. den Koning hebben te weeg gebragt, niet alleen omdat dezelve ongunstig afsteken bij hetgeen de Europesche staatkundige aangelegenheden in het moederland hebben opgeleverd, maar ook, omdat sommigen, die door ambtspligten geroepen zijn het voorbeeld te geven, op eene roekelooze wijze zich hebben gesteld op den voorgrond, tot het voorbrengen van grieven, in strijd met de bestaande orde van zaken in de kolonie en met hunne pligten, als ambtenaar en ingezetenen aldaar.

„Dat dergelijke gevaarlijke handelwijze het hoogste ongenoegen des Konings heeft gaande gemaakt, en Z. M. zulks aan allen, die daarbij betrokken mogten zijn, op eene nadrukkelijke wijze wil hebben kenbaar gemaakt, onder mededeeling, dat er alle termen bestonden, om hen van hunne ambten te ontzetten en uit de kolonie te verwijderen, aan het oordeel van den minister van staat, gouverneur-generaal overlatende, om alsnog meer ernstige maatregelen te nemen.

„Dat het voorts 's Konings verlangen is, den inwoners van Nederlandsch Indië, in het algemeen, krachtig worde voorgehouden, dat men klagten, of grieven hebbende, zich behoort te wenden tot den gouverneur generaal, als 's Konings vertegenwoordiger en als bezittende Zr. Ms. vertrouwen. En

„Dat, als een vernieuwd blijk van dat vertrouwen, door den Koning, in overeenstemming met den Raad van Ministers, is uitgevaardigd het besluit van den 19den Aug. 1848, La. K[38], van hetwelk een afschrift wordt overgelegd, ook met het doel, dat aan hetzelve openbaarheid worde gegeven:

„Zijnde dit besluit van den volgenden inhoud:

„Gezien den brief van Onze Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, dd. 26 Mei 1848, no. 15r/X, enz.

„Art. 1. De handelingen van Onzen gouverneur-generaal voornoemd, in zijnen boven vermelden brief omschreven, worden door ons goedgekeurd.

„Art. 2. Het is voortdurend Onze bedoeling, dat Onze Gouverneur-Generaal alles aanwende, wat bevorderlijk kan zijn aan de belangen van Onze onderdanen in 's Rijks Oost-Indische bezittingen; maar ook tevens, dat hij met gestrengheid keere alles wat de rust en orde aldaar zou kunnen bedreigen, en dat hij tot dat einde gebruik make van de magt, hem bij het reglement op het beleid der regering verleend."

Den Raad van Indië gehoord: Is goedgevonden en verstaan:

„*Eerstelijk.* Aan het uitgedrukt verlangen van Z. M. den Koning te voldoen, door mededeeling van het bovenstaande aan alle ambtenaren, officieren en ingezetenen van Nederlandsch Indië; met bijvoeging, dat het den minister van staat, gouverneur-generaal, hoogst aangenaam geweest is, zich tot dusver van ernstige maatregelen te hebben mogen onthouden, en te hebben kunnen afzenden nadere berigten, getuigende van den bestaanden goeden geest en van den algemeenen wensch van Zijner Majesteits onderdanen in deze gewesten, om zich te onderscheiden door opregte behartiging van 's lands belangen en om, door trouwe medewerking, algemeen, orde en eensgezindheid aan te kweeken en te bevestigen, gevende de minister van staat, gouverneur-Generaal de verzekering, dat hij, overeenkomstig 's Konings bedoelingen, het mogelijke zal blijven aanwenden tot bevordering der welbegrepene belangen van Hoogstdeszelfs onderdanen hier te lande.

„*Ten tweede:* Enz."

ITALIË.

ROME, 7 December.

Aan de naar Gaëta tot den Paus gezondene deputatie is het overtrekken der Napolitaansche grenzen belet. Deze heeft daarop een' koerier naar den kerkvoogd gezonden, ten einde bij dezen aan te dringen, om te worden toegelaten, terwijl zij, in afwachting van het antwoord des Pausen, naar Terracina is terug gekeerd. Het antwoord van den Paus, wel verre van aan haar verlangen te voldoen, hield hoofdzakelijk in, „dat hij zich genoopt vond de bezending af te wijzen, vermits hij op het bestuur van den Kerkelijken Staat de noodige orde gesteld had in de breve van den 27sten November."

Zoodra deze weigering van den Paus te Rome is bekend geworden, heeft de bestaande groote volks vereeniging met gemagtigden uit de provinciën, eene vergadering gehouden en daarin besloten, dat de beide wetgevende Kamers eene commissie van 3 of 5 personen behoorden te benoemen, ten einde zich met *het voorloopig bestuur van den Kerkelijken Staat* te belasten. Vóór dat dit besluit echter was ten uitvoer gelegd, is een nader berigt ontvangen uit Portella, volgens hetwelk de Paus zou hebben doen weten, dat hij de bezending ten gehoore zou ontvangen.

— De generaal *Zucchi*, die zich nog steeds te Bologna bevindt, heeft reeds, naar men zegt, op eigen gezag benoemingen gedaan en in eene bijeenkomst van officieren te kennen gegeven, dat zij aan *hem*, en niet aan het ministerie te Rome ondergeschikt zijn. — Aan den anderen kant heeft het ministerie, steunende op het vertrouwen der beide kamers, verklaard, dat het den generaal *Zucchi* den titel van Pauselijken commissaris *niet* toekende, welken hij in eene dagorder aan het leger had aangenomen. Bij gevolg gelast het aan alle burgerlijke en militaire overheden, de bevelen van den generaal volstrekt *niet* te gehoorzamen, maar, op straf van verraad, alleen de bevelen uit te voeren, welke van het ministerie te Rome zijn uitgegaan. Ook zegt men, dat het ministerie bevolen heeft, den generaal *Zucchi* in hechtenis te nemen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 December.

Zoo wel bij de militairen als onder de burgers vermenigvuldigen zich de gevallen van moord-aanslagen; zoo werd heden een soldaat ter dood gebragt, die zijn' serjant had doodgeschoten, omdat hij hem niet eene medaille had uitgereikt, en een jager opgehangen, die om dezelfde reden zijn' chef had vermoord.

— Den 8sten Dec. is de luit.-veldmaarschalk *Schlick* met zijne troepen te Bartfeld, in Opper-Hongarije, binnengerukt.

Van den 15den. Het gerucht, dat *Lodewijk Kossuth* zich als *Lodewijk IV* tot Koning van Hongarije zou verklaard hebben, is evenmin waar, als dat de Russen in Zevenbergen zouden zijn gedrongen.

— Het vermogen der kloosters in Oostenrijk bedraagt ongeveer 200 millioenen guldens; men zegt, dat men liever de kloosters tot een vrijwillig offer wil overhalen, dan het volk op nieuw te belasten; reeds moeten alle prelaten en abten in kloosters tot eene conferentie naar Olmutz ontboden zijn, alwaar hun de minister van financiën zal voorstellen, de ongunstige financiën van den staat te hulp te komen door eene vrijwillige leening van 80 millioenen guldens.

[*Uit bijzondere berigten.* — Weenen, 16 December. De bevelhebber dezer stad heeft eene echt Russische beschikking genomen en bekend gemaakt, nopens het inlijven van ongevallige personen in het leger. Niet alleen zullen vooral leden van het Akademische legioen, der mobiele en nationale garde onder de soldaten worden gestoken, maar ook zulke personen, die door de militaire commissie van onderzoek gedeeltelijk als *niet*, gedeeltelijk als *wel* verdacht zijn *ontslagen* geworden. Zijn de personen niet geschikt, om in het leger te worden gestoken, dan worden zij tot het voerwezen of voor het oppassen van zieken bestemd en naar Italië, onder de leiding van *Radetzky*, gezonden. Dit alles geschiedt op bevel van zijne doorluchtigheid, den vorst *Windischgrätz*, die — in weerwil van de nieuwe orde van zaken in Oostenrijk — zijne plaats en zijn gezag geheel onveranderd blijft behouden en uitoefenen.]

HAMBURG, 16 December.

Volgens berigten uit Koppenhage, worden dáár groote toebereidselen gemaakt tot het overvoeren van aanzienlijke versterkingen naar Jutland en Alsen. Te Odensee, Nyborg, enz. worden de verlofgangers opgeroepen. Of deze krijgszuchtige bewegingen ten doel hebben, om eene poging te ondersteunen ter herwinning van de hertogdommen, of om met nadruk op de vredes-onderhandelingen te Londen te werken, moet de tijd leeren.

FRANKFORT, 16 December.

De vice-president *Beseler*, die in de zitting van heden het presidentschap waarneemt, vat het woord op en leest, te midden van het diepste stilzwijgen der Vergadering, de volgende *Boodschap van den Rijksbestuurder* voor, die aan den president der Nationale Vergadering gerigt is: „Ik deel u mede, om zulks ter kennis te brengen van de Nationale Vergadering, dat ik den rijksminister van binnen- en buitenlandsche zaken, *von Schmerling*, en den onder-staats-secretaris *von Würth*, op hun verzoek, uit de hun opgedragene waardigheden ontslagen heb. Frankfort, 16 Dec. De Rijksbestuurder, aartshertog JOHANN. Gecontrasigneerd: PEUCKER." —

Heinrich v. Gagern, die eerst nu de zaal was binnengetreden, beklimt de tribune en zegt het volgende tot de Vergadering: „Ik heb u, ten aanzien van de stelling des rijksministeries, eene mededeeling te doen. Ten gevolge van het programma van het Oostenrijksche kabinet, van den 27sten Nov., erkende het rijksministerie de noodzakelijkheid, om de stelling van het rijksbestuur tegenover Oostenrijk op een' grondslag te regelen, welke met de omstandigheden overeenkwam. De heer *v. Schmerling* stelde de vraag voorop, dat hij als Oostenrijker de geschikte leider dier vraag niet zijn kon. Het rijksministerie besloot eenparig, den Rijksbestuurder voor te slaan, mij in het ministerie te doen treden. De Rijksbestuurder deed mij in dezen toestand de eerste openingen. Daar de heeren *v. Schmerling* en *v. Würth*, tot mijn leedwezen, gemeend hebben hun ontslag te moeten nemen, geloofden de overige leden van het rijks-ministerie geen' politieken maatregel van gewigt te kunnen voorslaan, tot dat het ministerie voltallig was. Gisteren werd ik bij den rijks-minister ontboden en ik achtte het mijn' pligt, om mij aan den last, het ministerie voltallig te maken, te onderwerpen. Ik heb die taak nog niet ten volle kunnen vervullen. Maar ik acht het mijn' pligt u er kennis te brengen, dat ik mij genoodzaakt zie, reeds nu de mij opgedragene waardigheid als president der vergadering te moeten nederleggen. Het rijksministerie vraagt om verschooning, wanneer het heden eenige interpellatiën onbeantwoord moet laten. Mijne heeren! geene eerzucht spoort mij aan, om een' last van zulk gewigt te aanvaarden. Mijne eerzucht vond, zoover die ging, volle bevrediging in de keuze, tot welke gij mij herhaaldelijk riept. Ik reken op de ondersteuning van den Rijks-bestuurder, op de ondersteuning dezer vergadering, op den voortduur van het vertrouwen, hetwelk mij tot dusver in dit huis geschonken is, en dat ik steeds pogen zal te behouden." (*Algemeene bijval van alle kanten.*)

Van den 17den. De komst van *Heinrich von Gagern* in het rijksministerie heeft de hoop niet weinig doen stijgen van hen, die aan de instelling van een erfelijk keizerschap gelooven met het huis *Hohenzollern* aan het hoofd. De aftreding van de heeren *v. Schmerling* en *Würth* [beide *Oostenrijkers*] wordt beschouwd als den voorbode van eene bepaalde losscheuring van Oostenrijk van het Duitsche verbond. Dit alles zijn nog slechts gissingen.

[*Uit bijzondere berigten.* — Frankfort, den 17den December. De officiëele Courant meldt, „dat het berigt ontvangen zijnde, „dat *Denemarken* van plan was, de bezetting van het eiland Alsen tot 8,000 man *te versterken*, het Rijksministerie het bevel heeft gegeven, om eene voldoende magt rijkstroepen aan de Holsteinsche grens zamen te trekken, ten einde voor elke eventualiteit bereid te zijn. (Over het geheel is de *Deensch-Duitsche* kwestie nog verre van uit den weg geruimd. Maar de andere gewigtige gebeurtenissen in Europa houden aller aandacht thans zóó zeer op zich gevestigd, dat men *nu* om het Noorden nauwelijks denkt! Ook die zal echter spoedig veranderen)]

Van den 18den. De Nationale Vergadering ging heden, bij de opening harer zitting, over tot de verkiezing van haren president, in de plaats van den heer *v. Gagern*. Tot 3 malen toe moest daarover eene stemming plaats hebben, daar telkenmale geen der kandidaten de volstrekte meerderheid had erlangd Eindelijk werd de heer *Simson*, van Koningsbergen, met 233 van de 461 stemmen tot president gekozen. — Daarna las de waarnemende voorzitter, de heer *Beseler*, een brief van den rijksbestuurder voor, waarbij *Heinrich v. Gagern* benoemd werd tot president van het rijksministerie en tot minister van buitenl. zaken, met voorloopige waarneming van het ministerie van binnenl. zaken. — De minister-president *v. Gagern* deelde hierop het programma van het rijks-ministerie, betreffende de Oostenrijksche vraag mede en vroeg in zijn naam de magtiging, om met de Oostenrijksche regering, betrekkelijk hare toekomstige stelling tot Duitschland's *gezantschaps-betrekkingen aan te knoopen.*

Dit programma werd in stilte aangehoord, en noch door teekenen van bijval, noch van afkeuring begroet. Op het voorstel van *v. Gagern*, om dit programma tot onderzoek naar eene commissie te verzenden, ontstond eene zeer levendige discussie, waarin herhaaldelijk aangedrongen werd om dit programma, reeds staande voet te *verwerpen*. Eindelijk ging men tot de stemming over, en besloot men, om het rapport tot onderzoek in handen te stellen van eene geheel nieuwe commissie, welke daartoe door de afdeelingen gekozen zal worden. Daarna werd de zitting opgeheven.

In de algemeene zitting van het comité van constitutie op gisteren avond, heeft, naar men verneemt, de meerderheid zich *tegen een erfelijk Keizerschap* verklaard.

BERLIJN, 17 December.

Men merkt hoe langer hoe meer op, dat het octrooijeren der Staatsregeling door den Koning van Pruissen, vooral in de provinciën, door de meerderheid der bevolking wordt toegejuicht, en meent, bijaldien geene onvoorziene gebeurtenissen tusschen beide komen, dat de vastheid des Rijks daardoor voor langen tijd gewaarborgd zijn zal.

[De Constitutie, door den Koning van Pruissen aan zijn volk gegeven, heeft hem in veler schatting de Keizers-kroon van Duitschland waardig gemaakt, en wat voor weinige maanden eene onmogelijkheid werd geacht, kan nu wel eens spoedig tot vervulling komen.

Oostenrijk rukt zich door een koen besluit van eene naauwere verbintenis met Duitschland los; — Pruissen toonde met even veel cordaatheid, één te willen zijn met Duitschland. Het staat nu aan den Rijk-dag, om te beslissen. — Oostenrijk bewandelt zijn' eigen' weg; een Keizer van het verjongd Duitschland is nu slechts in Pruissen te vinden, en wel in den erfelijken Monarch van dat Koningrijk.]

[*Uit bijzondere berigten.* — BERLIJN, 18 December. De berigten van de Pruissisch-Russische grenzen luiden in zoo verre allen overeenstemmend, dat de groote massa's troepen, die zich in den laatsten tijd in Polen en Russisch Lithauwen hadden opgehoopt, nu weder zijn opgelost en terug getrokken. — In geheel Pruissen is men overtuigd, dat de Russische demonstratie volkomen ernst is geweest, en dat, in gevalle de gebeurtenissen te Berlijn eene andere wending hadden genomen, de tusschenkomst van den Czaar onvermijdelijk zoude hebben plaats gevonden. Gelukkig voorzeker, in alle opzigten, dat het niet zoo verre is gekomen: — de gevolgen zouden niet te berekenen zijn geweest.

De *Staats-Anzeiger* van heden bevat eene dankzegging van den opperbevelhebber *Wrangel* aan de bewoners van Berlijn, voor al het goede en al de welwillendheid, die hij en zijne troepen van hunne zijde hebben ondervonden en nog ondervinden; voor al de geschenken, in geld en goederen, als levensmiddelen, kleederen, tabak, hun gegeven, enz.

Het zelfde blad maakt verder een schrijven bekend van den president des Geheimen Oppergeregtshofs, aan den heer *Waldeck*, lid van dat Hof, waarin deze wordt uitgenoodigd, in naam van alle leden des Hofs, om dat collegie te *verlaten*, daar de in den laatsten tijd door hem (als vice-president van den opponeerenden Landdag) gespeelde staatkundige rol, den omgang met hem verder onmogelijk maakt voor de overige leden des Hofs, en opdat het land zoo doende zijn vertrouwen in dat hooge collegie niet verlieze, enz.

Ook hebben de Oppergeregtshoven te Ratibor, Bromberg en Munster, den minister van Justitie verzocht, om hunne respective medeleden *v. Kirchmann*, *Giercke* en *Temme*, „eene andere bestemming te geven." — (Ook deze heeren waren voorname [illegible] van den Landdag.)]

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 16 December.

De *Times* geeft het volgende allerakeligst [illegible] land's toestand, vooral in de zuidelijke provin[illegible]

„Waar men 't oog rigt, overal dezelfde no[illegible] zelfde [illegible] brek; geen vee op 't veld, geen ploeg op de [illegible] eens een arbeider met de spade in de hand. [illegible] vertwijfeling de hand in den schoot en vraagt [illegible] wat zal voor mij het naaste oogenblik zijn? Landeigenaar en pachter, beiden zijn als wezenloos. De eenige persoon, dien men ijverig bezig ziet, is de ontvanger der armen-tax, die, met bijstand van de militaire magt, het land doorkruist, en zelfs nog de laatste overgeblevene korengarf in beslag neemt. Tallooze stukken grond zijn ter verkoop geveild, maar niemand biedt geld; duizend en duizend akkers liggen onverpacht, en niemand vraagt er naar. Arm huizen, voor 800 bewoners ingerigt, herbergen er 3000; overal worden door de armbesturen nieuwe huizen gebouwd, en zijn er nog honderden zonder dak. Velen maken zich aan eenige misdaad schuldig, om in de gevangenis te geraken; strafarbeid is ook ligter te verdragen, dan honger. Men berekent, dat Ierland, in de laatste drie jaren aan 't Buitenland voor voedingsmiddelen betaald heeft 180 millioenen guldens, en te oordeelen naar 't misgewas der aardappelen en de onbebouwd geblevene landerijen, zal Ierland voor het volgende jaar weder millioenen guldens moeten besteden tot aanvoer van granen"

— Sedert Bristol tot eene vrijhaven is verklaard, geniet die plaats eene ongekende levendigheid; alles stroomt naar die goedkoope, gemakkelijke en gunstig gelegene koopstad; er komen dan schepen van natiën aan, welke men dáár vroeger nimmer zag.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 December.

„Elke dag, die heenspoedt, geeft een' waarborg te meer voor het herstel der rust in Frankrijk," — roept een der vrienden van *Louis Napoleon* uit — „Die waarborgen," — vervolgt hij — „worden ons door de stembus uit alle oorden des lands toegezonden. De meerderheid van *Louis Napoleon* wordt van uur tot uur grooter." — De lijsten, opgemaakt tot heden morgen, geven aan *Louis Napoleon* 4,400,000 en aan *Cavaignac* 1,100,000 stemmen.

— Het is niet de eerste maal, dat Frankrijk geroepen is, om te beslissen, of het een' *Napoleon Bonaparte* aan zijn hoofd verlangde. Herinneren wij onzen lezers eenige veel beteekenende cijfers; zij behooren tot de geschiedenis: *Stemming over het consulaat, jaar VIII.* Stemgeregtigden 3,012,569, vóór *Napoleon* 3,011,007, tegen 1562. *Over het levenslange consulschap*, stemgeregtigden 3,577,259, vóór *Napoleon* 3,568,888, tegen 8374; en *over het erfelijk keizerschap*: stemgeregtigden 3,524,244, vóór *Napoleon* 3,521,675, tegen 2519.

[Prins *Napoleon* staat, — zegt de Engelsche *Times*, — op de eerste trede van den tempel des roems; doch hij staat daar omringd door verlokselen, bestookt door partijen, bedreigd door de misdaad. Hij betreedt dat paleis van Elysée-Bourbon, waaruit de Keizer drieëndertig jaren geleden, is gevlugt; — naar hij betreedt het met Frankrijks algemeene toejuiching, en zonder vijandschap in Europa. De vlugteling van Straatsburg en de gevangene van Ham is Frankrijks meester; en, ofschoon wij mogen glimlagchen over de dobberingen in Frankrijks lotsbestemming, kunnen wij slechts wenschen, dat *Lodewijk Napoleon* slage in al wat er loffelijks in zijne oogmerken moge gelegen zijn!"

Ook de *Keulsche Courant* bevat een artikel over de verkiezing van *Louis Napoleon*. Zij zegt, onder anderen, het volgende, dat volkomen juist is: „Onze hoop op *Cavaignac's* benoeming werd bedrogen. De man, die eigenlijk *geene* partij in Frankrijk heeft, is door verschillende partijen op 't kussen gebragt. De persoonlijkheid des gekozenen heeft met de keus zelve *niets* gemeens: — hij is het werktuig der partijen; het volk en het leger zochten eene banier. Welnu, waartoe zal het werktuig dienen? Waarheen wil de Fransche natie onder die banier? *Thiers*, *Molé*, *Bugeaud* *Emile Girardin* staan aan de spits der Napoleontische beweging; dat zijn de bestrijders van *Cavaignac*. Deze had het strijdperk voor een oogenblik gesloten; de magt van *Napoleon* opende het weder; waarschijnlijk zien wij spoedig het begin van een *nieuw treurspel*."]

— De heer *Lamartine* wordt thans door het blad *l'Assemblée Nationale*, hetwelk de kandidatuur van *Lodewijk Bonaparte* met zoo veel warmte heeft voorgestaan, met kracht aanbevolen voor de betrekking van vice-president.

— Men zegt, dat de heer *Rebillot*, welke als prefect van policie gedoodverwd wordt, aan den toekomstigen president is voorgesteld. De hr. *Lodewijk Bonaparte* was niet weinig verwonderd, in dezen officier, die thans kolonel der gendarmerie is, denzelfden persoon te herkennen, die hem in 1840 van Parijs naar het fort Ham had overgebragt! .... Het kan verkeeren!

— *Eerste Brief van Paus* PIUS IX. *aan Generaal* CAVAIGNAC, *als Raads-President.*

„Mijnheer de Generaal!

„Mijn hart is getroffen en ik gevoel de levendigste dankbaarheid voor de spoedige en edelmoedige deelneming van de oudste dochter der kerk, die gereed is, ja, reeds toesnelde, om den Opperpriester ter hulp te komen.

Gewis zal er zich wel eene gunstige gelegenheid aanbieden, om aan Frankrijk in persoon mijne Vaderlijke gevoelens mede te deelen en op zijn grondgebied, met eigene hand, de zegeningen des Heeren uit te deelen, gelijk ik die thans in overvloed afbidde voor u en voor geheel Frankrijk."

Gaëta, 7 December 1848.

PIUS PAPA NONUS.

Van den 17den. (*Des morgens.*) Staat der stemming in Frankrijk, voor zoo ver dien is op te maken:

Louis Napoleon 5,003,769 stemmen.
Cavaignac 1,246,407.

Corsica en Algiers zonden nog geene lijsten.

[De Commissie der Nationale Vergadering, belast met de verificatie der Verkiezingen voor een' President, heeft nog geene onregelmatigheid ontdekt; zij legde eenige biljetten, die iets belagchelijks of inconstitutionneels hadden, ter zijde, zoo ook 14 biljetten, waarop stond *Louis Bonaparte*, en die den titel „*Prins*" hadden, dewijl dat eene kwalificatie is, door de Constitutie verboden]

— Voor eenige dagen was de kwestie van den president der republiek aan de orde van den dag. Thans, nu die opgeheven is, komt er als van zelve eene nieuwe, betreffende de vraag: wie zijn de mannen, die het nieuwe ministerie zullen uitmaken? Men verdiept zich deswege in vele gissingen; doch men weet nog niets met zekerheid.

Voorts begint men meer en meer te hooren gewagen van personen, die *Lodewijk Napoleon* hebben bijgestaan tijdens zijne mislukte ondernemingen te Boulogne en te Straatsburg; — van lieden, die zijnen Oom diensten zouden hebben bewezen; — om niet te spreken van de redacteurs der dagbladen, die zijne verkiezing hebben doorgedreven en die men met den naam van *Verkiezings-Makelaars* (*Courtiers d'élection*) bestempelt. — Men is, onder anderen, zeer nieuwsgierig om te vernemen, of de heer *de Girardin*, zoo als men heden in een dagblad leest, „*voor den jager zal hebben gejaagd, of voor zich zelven*"

[Elk, die niets bepaalds om handen heeft, kan zich thans op eene aangename wijze bezig houden met eene zamenstelling van het ministerie te verzinnen, en na te gaan, hoe snel zich zijne uitvinding onder de menigte verbreidt. Zoo veel is zeker, dat van alle zijden personen het hoofd omhoog steken, waarop tot dus ver niemand bijzonder had gelet. Vooral stellen zij, die op Corsica geboren zijn, zich zeer op den voorgrond]

— „*Parijs is rustig.*"

Ziedaar het belangrijkste nieuws van dezen dag. Want men kan aan het gerucht, dat er, bij de proclamatie van *Louis Napoleon* tot President van de Republiek, eene manifestatie zal plaats hebben, om hem „*en passant*" tot Keizer uit te roepen, geen zegel van eenige officiële beteekenis hechten, en dit is het eenige belangrijk nieuws, wat heden uit Frankrijk hoofdstad te melden valt.

— Er worden maatregelen genomen voor den feestelijken togt van *Lodewijk Napoleon*, om in het paleis der Nat. Vergadering den eed op de constitutie af te leggen. Hij zal, als en graad bij het leger bekleedende, in het zwart, in een rijtuig, onder begeleiding van een eskadron kavalerie en vele ordonnans-officieren, den weg naar de Nat. vergadering afleggen. Van daar wordt hij ceremonieel naar zijn paleis gebragt.

Aan het gebouw der Nat. Vergadering zal hij door eene deputatie, met de questeurs en den president aan haar hoofd,

worden ontvangen; doch er wordt geen verhoogde plaats voor hem in de zaal der vergadering gereed gemaakt, welke zoo even denken aan den troon van *Louis-Philippe*. De president der republiek zal eenvoudig de tribune beklimmen, van waar hij zijne rede kan uitspreken en den eed afleggen.

— Generaal *Cavaignac* draagt met bewonderenswaardige gelatenheid de groote teleurstelling, die hij noch verwachtte, noch dacht verdiend te hebben, en het is derhalve geenszins vreemd, dat de meerderheid der Nationale Vergadering, wier kandidaat hij was, er op bedacht is, om hem eene nationale belooning te schenken voor de groote diensten, door hem aan de Republiek bewezen.

In 't eerst sprak men van eene dotatie van *een millioen* francs, wijl *Cavaignac* slechts eene middelmatige fortuin heeft, maar in een land als Frankrijk, waar eene geldzaak zoo ligt kwetst, vreesde men daardoor de toekomst des generaals te bederven en oordeelde den maarschalksstaf en het groot-kruis van 't legioen van Eer eene betere belooning. Maar wrijft zulk eene belooning geen blaam op de opinie des lands? Inderdaad, die vraag heeft tot nadenken geleid, en men schijnt begrepen te hebben, dat het een gevaarlijk spel zou kunnen worden.

— De president van den raad heeft heden ontvangen den onderstaanden *Tweeden Brief van den Paus*:

„Mijnheer de generaal!

„Gisteren zond ik u, door tusschenkomst van den heer *Corcelles*, een' brief, om daardoor aan Frankrijk mijne vaderlijke gevoelens en warme erkentenis uit te drukken. Die erkentenis groeit steeds aan bij het zien van de nieuwe pogingen, welke gij, mijnheer de generaal, zoo in uwen eigen' naam als in dien van Frankrijk aanwendt, door mij een van uwe aides-de-camp toe te zenden met een' brief, waarin gij mij de gastvrijheid aanbiedt in een land, 't welk altijd vruchtbaar was en is in zuiver Catholicisme en toegenegenheid aan den H. Stoel. En hier vindt mijn hart op nieuw belofte, om u te verzekeren, dat de gunstige gelegenheid *zich voorzeker zal opdoen*, om *met mijne eigene hand* over het groote en edelmoedige Fransche huisgezin de apostolische zegeningen uit te deelen.

„Dat, alhoewel de Voorzienigheid mij door wonderlijke wegen naar de plaats geleid heeft, waar ik mij thans bevind, zonder de minste voordacht of overweging, die mij niet terughoudt, zelfs hier, mij voor God neder te werpen, wiens vicaris ik ben, alhoewel onwaardig, Hem afsmeekende zijne weldaden en zegeningen over u en over geheel Frankrijk te doen nederdalen.

„GAËTA, 10 Dec. 1848. „Paus PIUS IX."

— In den avond van Zaturdag l.l. is in de Straat van Nemours, voorstad du Peuple, te Parijs, iemand vermoord

Het slagtoffer is, niettegenstaande alle aangebragte hulp, te 5 uur in den morgen overleden, buiten staat eenig narigt omtrent zijne moordenaren te geven. Zijne kleederen nazoekende, heeft men, uit bij hem gevondene papieren ontdekt, dat hij de heer *Naillé* was, rentenier, straat Ménilmontant, 17; ook vond men geld en andere zaken van waarde, hetgeen deed zien, dat het juist niet op berooving gemunt was geweest.

Eenigen tijd geleden, had de heer *Naillé*, bij loting, zijne eigendommen aan vijf of zes personen verkocht, tegen eene jaarlijksche lijfrente van 15 tot 16,000 francs, die hem de koopers sedert betaalden.

Na een onderzoek van de justitie, zijn de meesten dezer personen door een der regters van instructie, voorloopig, in hechtenis genomen.

Van den 18den. In de zitting der Nationale Vergadering van heden merkte men op, dat vier der leden van het nieuwe kabinet, de heeren *Drouyn de Lhuys*, *de Tracy*, *de Falloux* en *Bixio*, de kandidatuur van den generaal *Cavaignac* ondersteund hebben. 1

De zitting der Nationale Vergadering van heden is nog al onstuimig geweest. In dezelve is een betoog ter sprake gebragt, 't welk geplaatst is geweest in een te Kamerijk uitkomend dagblad en overgenomen in het legitimistische hoofdorgaan *la Gazette de France*; in welk betoog met zoo vele woorden werd verkondigd, *„dat de Nationale Vergadering, door de Republiek te proclameren, eene groote ondienst aan het land had bewezen."* — De minister *Marie* heeft gezegd, dat tegen de genoemde dagbladen te dier zake eene geregtelijke vervolging is aangevangen.

— De commissie tot het onderzoeken der processen-verbaal van de verkiezingen, is in het bezit van de processen-verbaal van 81 departementen en wacht heden de nog ontbrekende, behalve dat van Corsica, dat een dag later zal aankomen. Reeds van 29 departementen heeft men de stemmen opgenomen en deze zijn aldus verdeeld: voor *Lodewijk Bonaparte* 2,290,028; voor *Cavaignac* 541,161; voor *Ledru-Rollin* 126,602; voor *Raspail* 30,051; voor *Lamartine* 8702. Er waren ongeveer 10,000 stembriefjes door de commissie voor ongeldig verklaard. De commissie zet hare werkzaamheden nacht en dag voort en zal waarschijnlijk Dingsdag of Woensdag hare taak volbragt hebben. [Behalve deze officiële opgaaf, laten wij hier de bijzondere opgaaf volgen, welke het geloofwaardigst schijnt, en die thans voor *Lodewijk Bonaparte* 5,363,101, voor den generaal *Cavaignac* 1,408,764 stemmen geeft.

— Thans is alle vrees verdwenen voor het storen der rust, bij de afkondiging der verkiezing van den president der republiek. Het vertrouwen herleeft en de rust laat niets te wenschen over; de fondsen blijven rijzen. De berigten uit de departementen zijn ook alle zeer geruststellend. De drukpers in de provinciën geeft het voorbeeld van eene verstandige gematigdheid. De uitslag der stemming heeft tot geenerlei bittere aanmerkingen aanleiding gegeven; de minderheid wreekt zich niet op den overwinnaar; van alle kanten schijnen de gemoederen geneigd tot verzoening en gedreven door de zucht om de vroegere verdeeldheid te vergeten en zich onder de nieuwe vanen te scharen.

Men gelooft, dat de installatie van den nieuwen president Donderdag zal kunnen plaats hebben.

— Reeds worden groote toebereidselen gemaakt voor de illuminatiën, welke op den dag der proclamatie van den President der Republiek zullen plaats hebben. Vele partikulieren nemen daarin het grootste deel, en reeds zijn onderscheidene millioenen gekleurde illuminatieglazen verkocht.

— Vele vreemdelingen komen hier ter stede aan; ook de notabiliteiten vóór Februarij stroomen in massa toe. Het voorkomen der magazijnen en winkels doet de hoop en het vertrouwen herleven en de hervatting der handelszaken schijnt zeker te zijn.

Zie hier de lijst van het nieuwe ministerie, (volgens 't *Journal des Débats*. *Odilon-Barrot*, justitie, Raad-president; — *Drouyn de Lhuys*, buitenl. zaken; — *Léon de Malville*, binnenl. zaken; — *Hippolyte Passy*, finantiën; — *Léon Faucher*, openbare werken; — *Buffet*, handel en landbouw; — *Rulhière* of *Oudinot*, oorlog; — *De Tracy*, marine; — *Falloux*, eeredienst en onderwijs.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 19 December.

Het dezer dagen in sommige bladen opgenomen berigt, dat de minister voor de Hervormde Eeredienst eene aanschrijving zou hebben gerigt aan de onderscheidene Israelietische hoofd-synagogen, waarbij aan deze vrijheid zou gegeven zijn, ook buitenlandsche rabbijnen voor de vacante rabbinaten te kiezen, — is van allen grond ontbloot.

— In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal, van den 18den December, is ingekomen eene missive van Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, ten geleide van een afschrift der op 31sten Aug. jl. overeengekomen additioneele artikelen tot het traktaat met Groot Brittanje van Mei 1818 tot wering van den slavenhandel. Dit stuk zal worden gedrukt en in handen gesteld van eene commissie ten fine van rapport.

De heer *van Beeck Vollenhoven* vraagt en bekomt toestemming, om, met verschuiving van de orde der werkzaamheden, alvorens over te gaan tot de discussiën over de heden aan de orde zijnde wetten, eenige ophelderingen aan het ministerie te vragen nopens onze West-Indische bezittingen.

Naar aanleiding van brieven uit Suriname vermeent hij een pligt te vervullen door bepaaldelijk de vragen aan het ministerie te rigten, waarop het hem aangenaam zijn zal een onbewimpeld antwoord te bekomen.

Nadat H. H. Exc. de ministers van koloniën en marine de gevraagde inlichtingen hadden gegeven, waaruit in substantie blijkt, „dat van gouvernementswege in geenen deele eenige bevelen zijn gegeven, om het vooruitzigt op de emancipatie der slaven in de kolonie te verspreiden, maar dat integendeel verordeningen zijn uitgevaardigd, om al het mogelijke te doen ten einde de eigenaars te beschermen (bij het bezit hunner slaven," — is men overgegaan, tot de discussiën over de onderscheidene wetten tot heffing der provinciale belastingen. Langdurige debatten worden daarover gevoerd, en veelvuldige bedenkingen in het midden gebragt. — Op voorstel van den heer *v. Rosenthal*, om deze heffingen slechts voor één jaar te doen plaats hebben, stelt de Regering voor, de zitting voor een half uur te schorsen, ten einde over dat voorstel te beraadslagen.

Te 3 uur wordt de vergadering heropend. De minister voor de Hervormde Eeredienst verklaart, namens de Regering, door den Koning gemagtigd te zijn de verlangde verandering aan de Kamer voor te dragen, waarbij de belasting beperkt wordt tot het eerstvolgend dienstjaar, en dat elke nadere heffing dezer belasting eene nadere wettelijke voorziening zal behoeven.

Na nog eenige woordenwisselingen worden de gewijzigde ontwerpen in omvraag gebragt en aangenomen, behalve die nopens Zeeland en Drenthe.

Van den 19den. Heden ochtend is, in 78jarigen ouderdom, overleden de graaf *van der Duin van Maasdam*, opperhofmaarschalk, oud-gouverneur der provincie Zuid-Holland en laatstelijk lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal. — De graaf *van der Duin* was te regt algemeen geacht en bemind wegens zijne uitstekende hoedanigheden. Nederland is hem den meesten dank verschuldigd voor de gewigtige en belangrijke diensten, door hem in verschillende hooge Staats-betrekkingen bewezen, vooral ook door de bewerking onzer onafhankelijkheid in den jare 1813.

Van den 20sten. Heden middag te 1 uur houdt de Tweede Kamer weder eene zitting.

— Het bal hetwelk gisteren avond aan het paleis van Z. K. H. Prins *Frederik* heeft plaats gehad, is zeer luisterrijk en talrijk geweest. Hetzelve werd bijgewoond door HH. KK. HH. den Prins en de Prinses *van Oranje* en Z. K. H. Prins *Hendrik*, alsmede door de leden van het corps diplomatique, de ministers en een groot getal genoodigden.

AMSTERDAM, 19 December.

Een baardscheerder aan het Kamper Hoofd, wien men meermalen zijn uithangend koperen bekken had ontstolen, kwam op het ingenieuse denkbeeld, door een gaatje in dat bekken, een' langen donkeren draad te hechten aan een schelletje, hetwelk hij op de buitentrappen van den kelder, den hij bewoonde, nederlegde. De uitslag bekroonde zijn slim overleg, want weldra hoorde hij aan het gerinkink van het schelletje langs de straat, hetwelk de dief, als een paard voor eene narreslede, onwetend met zich voerde, dat men hem wederom bestolen had; en bekwam hij niet alleen zijn ontstolen bekken terug, maar had de satisfactie den brutalen dief te grijpen, en hem zijne herhaalde ontvreemdingen met eene eenjarige gevangenisstraf te zien boeten, waartoe hij in de vorige week door de correctionele regtbank veroordeeld werd.

's HERTOGENBOSCH, 17 December.

Gisteren avond, omstreeks half twaalf, heeft men in deze plaats eene vrij hevige aardbeving waargenomen, die, hoewel zij slechts van zeer korten duur was, menigen inwoner uit den slaap wakker geschud en met bezorgdheid vervuld heeft.

In eenige dorpen in den omtrek moet op denzelfden dag, omstreeks 3 uur des namiddags, eveneens eene schudding zijn waargenomen.

Opmerkelijk is bovendien de zachte weersgesteldheid, welke reeds geruimen tijd en nog op dit oogenblik de heerschende is, en welke meer aan het bestaan van lente, dan van dat van het koudste jaargetijde denken doet.

Tusschen 2 en 2½ uur, hebben zich de schokken van aardbeving te Schijndel, Heeswijk, Dinther, Eindhoven, doch in sterkere mate te Nistelrode en Vorstenbosch herhaald; ter laatstgemelde plaats zijn zelfs steenen van een' schoorsteen gevallen, hebben zich kasten daardoor ontsloten en zijn kopjes en borden van dezelven gevallen; ook te Oss, Geffen en Nuland heeft men ligte schuddingen bespeurd gelijk mede naar men verzekert in sommige wijken dezer stad; den daarop volgenden middernacht is de schudding wederom gevoeld.

HOOGEVEEN, 17 December.

Men meldt ons uit Hoogeveen — zegt het *Handelsblad* — „dat, na het bedanken van den heer *Dassen* voor het lidmaatschap der Tweede Kamer, veler oogen gerigt zijn op den heer *G. de Serière*, oud-gouverneur van de Molukken." — Wij gelooven, dat deze keuze allezins gelukkig zoude te achten zijn. De heer *de Serière* is bekend als goed staathuishoudkundige, als een man van vrijzinnige beginselen en geheel ingewijd in de belangen en behoeften der Oost-Indiën. Onder *Dubus de Ghisignies* heeft hij krachtig gearbeid aan de verbetering van het cultuur-stelsel op Java. — De groote hinderpaal tegen de verkiezing van dezen verdienstelijken man is in het Drentsch provincialisme gelegen; de Drentsche aristocratie gebruikt het denkbeeld van de opheffing der provinciale zelfstandigheid als het schrikbeeld, waarmede zij deze en andere goede keuzen tracht te belemmeren." Maar de Drentsche burgers beginnen meer en meer te begrijpen, dat één of twee voorvechters haar toch weinig baten zouden, en vooral dat die zoo geroemde provinciale zelfstandigheid meer in het belang van de Drentsche posten-bejagers en groote heeren, dan in het belang van burgers en boeren wordt voorgestaan.

UTRECHT, 18 December.

Heden heeft aan het muntgebouw alhier plaats gehad de aangekondigde openbare verkoop van tien baren goud, wegende 186 Ned. ℔ 081, welke toegewezen zijn aan den muntmeester te Brussel, tot den prijs van *ƒ* 305,000.

ROTTERDAM, 18 December.

Laatstleden Zaturdag had in de Concertzaal, in de Bierstraat alhier, eene vergadering plaats van de Afdeeling Rotterdam en omstreken der Hollandsche Maatschappij van Landbouw. De opkomst van buitenleden was niet groot, hetwelk misschien toegeschreven moet worden aan het middaguur, dat om bijzondere redenen daartoe bestemd was geworden. Overeenkomstig de punten van beschrijving werd in die vergadering door den Voorzitter in de eerste plaats verslag gedaan van de laatst alhier gehouden tentoonstelling, hetwelk allezins gunstig was. Daarna werd aan de Vergadering medegedeeld, dat de afdeeling 425 leden telt, en hierdoor hare finantiën in den loop van 1849 eenige meerdere uitgaven zullen veroorloven. In verband met dit laatste werd, na eenige wisseling van denkbeelden, besloten, dat door de Afdeeling in dat jaar zal worden uitgeschreven: 1) in de maand Mei aanstaande eene tentoonstelling van paarden binnen de gemeente Rotterdam; 2) in de maand Junij een wedstrijd van grasmaaijers, ingezetenen van Zuid- of Noord-Holland, onder de gemeente Schiedam; 3) in de maand Augustus een wedstrijd van ploegers, onder de gemeente Rhoon, en eindelijk, op het einde dierzelfde maand of in den aanvang van September, een wedstrijd van korenmaaiers en schovenbinders, onder de gemeente Bleiswijk. Nog besloot de Vergadering, om de verbetering en veredeling van het vee te beproeven, door eenen stier uit Engeland te doen komen, alsmede om tot losmaking en verbetering der ondergronden eene proef te doen nemen met de in Engeland zoo algemeen aangewende drains of traanbuizen, waarvan bereids eenige exemplaren voor de Afdeeling hier ter stede aangekomen zijn. Iederen landbouwer, die tot dat doel wilde medewerken, zou daartoe de gelegenheid geopend worden, door hem kosteloos gezegde traanbuizen te verschaffen, mits hij later den uitslag zijner proefnemingen aan de Afdeeling mededeele. Na nog eenige bepalingen van meer huishoudelijken aard gemaakt te hebben, scheidde de Vergadering, in de hoop, dat zoodanige bijeenkomsten, die geheel tot bevordering van den daadwerkelijken landbouw strekken moeten, meer en meer door praktische landbouwers bijgewoond zullen worden. Op die wijze vooral zal de Hollandsche Maatschappij van Landbouw haar nuttig doel bereiken, en kan deze Afdeeling vooral door de talrijkheid van hare leden daartoe eene krachtige ondersteuning schenken.

GRONINGEN, 21 December.

In het noordelijk gedeelte dezer provincie is, des avonds van den 17den dezer, eene ongewoon prachtige vertooning van het Noorderlicht waargenomen. Behalve de gewone straalflikkeringen, die als uit eenen lichtenden boog opstegen, zag men vooral naar de oost- en westzijde doorschijnende purperkleurige nevels. Meer dan twee uren verspreidde dit verhevene schouwtooneel der natuur, ondersteund door een' helderen sterrenhemel, een zeer sterk licht, dat der maan zeer nabij komende.

— Omtrent de te veld staande wintergranen op de noordelijke kleistreken dezer provincie verneemt men de gunstigste berigten.

Verdere berigten nopens den afloop der Verkiezingen

IN DE ONDERSCHEIDENE PROVINCIËN DES LANDS.

VRIESLAND.

In het 2de district (Dockum) is den 19den dezer tot lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal benoemd de heer I. T. TER BRUGGEN HUGENHOLTZ.

In het 2de distr. (Dokkum) is tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer *verkozen* L. G. A. graaf VAN LIMBURG STIRUM.

In het 3de distr. (Sneek) is bij de herstemming voor een lid der Tweede Kamer wederom geene volstrekte meerderheid verkregen. Van de 798 stemmen zijn 297 uitgebragt op den heer *P. J. Costerus*, 191 op jhr. *Vegelim van Claerbergen*, 146 op mr. *A. F. Jongstra*.

In het 5de distrikt (Franeker) is den 19den dezer eene nieuwe stemming gehouden voor een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal. De heeren mr. *J. Dirks* en mr. *A. F. Jongstra* hebben de meeste stemmen op zich vereenigd. Er zal dus eene herstemming moeten plaats hebben tusschen deze heeren.

OVERIJSSEL.

Te Enschedé is tot lid der Tweede Kamer (in de plaats van jhr. *C. M. Storm van 's Gravesande*, die voor Deventer zal optreden) *verkozen* mr. M. J. DE MAN.

Akademie-nieuws.

GRONINGEN, 20 December.

Heden is aan onze Hoogeschool, na afgelegd examen, tot Doctor in de Regten bevorderd, de heer S. WITTEVEEN, F.z., van Metslawier, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales*.

Men meldt uit Amsterdam, van den 18den dezer:

„Met genoegen vernemen wij, dat de Hoogleeraar E. H. VON BAUMHAUER, op herhaalde aanvrage daartoe van heeren kooplieden en fabrikanten, het voornemen heeft opgevat, om met den aanvang van het volgende jaar, op het Scheikundig Laboratorium in de Staalstraat, avond-lessen te openen, over *Algemeene Scheikunde*, vooral toegepast op het *Fabrijkwezen* en zaken van den *Handel* in het *Dagelijksch leven*. — Verder zijn wij in staat daarbij te kunnen berigten, dat evengenoemde Hoogleeraar aan den wensch van vele Medicinae Doctoren en Pharmaceuten zal voldoen, door het geven van een' avondcursus over *Algemeene Organische Scheikunde*, op nader te bepalen tijd."

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 21 December.

Eergisteren avond had alhier het aangekondigde Concert van mevrouw DE VRIES VAN OS plaats. Bij de hooge verwachting, die men ook hier omtrent hare talenten algemeen koesterde, had men gemeend met reden te mogen vooronderstellen, dat de opkomst onzes publieks veel grooter zoude zijn geweest, om het thans aangeboden kunstgenot te kunnen smaken. Allezins moet men erkennen, dat een aanzienlijk en deftig publiek het Concert heeft bezocht, maar het aantal der opgekomen kunstvrienden was — het is pligt zulks openlijk te zeggen — noch zoodanig, als men 't in Groningen moest verwachten, noch zoodanig, dat men andere vreemde en beroemde talenten ligtelijk weder zal durven overhalen, om eene zoo verre reis, in 't wintersaisoen, herwaarts te doen, ten einde, na aftrek van groote onkosten, nauwelijks eenig voordeel te kunnen behalen, en daarbij dan nog eenige aanbiedingen elders, gedurende dien tijd, op te offeren. — Dit eenvoudig tot hulde der waarheid.

Wat nu de talenten van mevrouw DE VRIES VAN OS betreft, — wij willen mede eenvoudig zeggen, dat wij, voor ons, hebben bevestigd gevonden alles, wat wij nopens haar van elders hadden vernomen: — en dit zegt genoeg. En in plaats van nu zelve meer hieromtrent te zeggen, — willen wij weder eenvoudig een paar woorden overnemen uit *den Nederlander*, van gisteren, den 20sten, en behelzende het verslag van 't Stads-Concert te Utrecht, op den 16den dezer gegeven:

De *Nederlander* spreekt, als volgt:

„Mevrouw DE VRIES VAN OS heeft door hare bijzondere schoone stem en voortreffelijke methode den Concertbezoekers een buitengewoon kunstgenot doen smaken. De verwachting, die men van haar als zangeres koesterde, heeft zij nog verre, ja zeer verre, overtroffen. De vorderingen door mevr. DE VRIES VAN OS gedurende de twee jaren harer afwezigheid in Frankrijk gemaakt, zijn groot te noemen. In de voordragt van drie Italiaansche aria's heeft zij dit volkomen bewezen. Zij weet hare krachtige stem met gemakkelijkheid te beheerschen, in bravour en coloratuur mogten wij een *fini* bewonderen, dat wij bij vele beroemde zangeressen, dikwijls niet zoo in die mate hebben aangetroffen. — Nederlanders! op zulk een landgenoot moogt gij u verhoovaardigen. Sedert eene reeks van jaren kunt gij geene tweede, op dat hooge standpunt in de zangkunst geplaatst, aanwijzen. Maar is dit zoo, weet dan ook mevr. DE VRIES VAN OS, naar de grootheid van haar talent te waarderen en te huldigen. Ontsluit uwe kunsttempels voor haar, en laat u geene opoffering te groot zijn, om haar in uw midden te zien optreden, en haar als representante eener voortreffelijke school te kunnen bewonderen. Over aller lippen vloeiden hier lofuitingen over het heerlijk gezang van mevr. DE VRIES VAN OS, geen hand bleef onbewogen, om haar met daverenden bijval te bekronen, en van alle kanten der zaal klonken stemmen, die haar met geestdrift terugriepen."

Wij hebben niets hierop af te dingen, — en niets er bij te voegen, maar onderschrijven gaarne deze oordeelvelling, afkomstig van eene bekwame en bevoegde hand. Wij hopen slechts, dat, indien andere artistes, van even veel naam en verdiensten, of zelfs van minder, dezen winter Gruno's veste een bezoek mogten brengen, zij zulks met een aan hunne verdiensten en opofferingen van tijd en moeite meer geëvenredigd gevolg zullen doen. Dit wenschen wij, ook in het belang der Kunst.

Correspondentie.

De Schrijver van den Brief uit *Veendam*, d.d. 17den dezer, zal, bij nadenken, zelf begrijpen, dat wij hem of wie het ook zij, het gedane verzoek onmogelijk kunnen toestaan. Ook dán, als de zaak is, zoo als de Schrijver van den Brief haar voorstelt, ook dán nog mag geene Redactie zoo iets kenbaar maken.

Het artikel, gerigt tegen de regelen eener Courant, waarin zich hare redactie onder anderen *tegen* het beginsel der Regtstreeksche Verkiezingen verklaart, kunnen wij niet opnemen; ook dáárom niet, omdat, dat beginsel eenmaal grondwettig vastgesteld zijnde, alle verder geschrijf daartegen of ook daar vóór, ons — wij hopen voor langen tijd — eene noodelooze — en, ter bevestiging onzer nieuwe grondwettige instellingen, al zeer ondienstige — bezigheid voorkomt.

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

	Lijders.	Overl.	Herst.
Te GRONINGEN, van den 19den tot en met den 21sten December	1	0	2
(Totaal te GRONINGEN, van den 9den Oct. tot den 21sten Dec.)	243	125	101
Te ROTTERDAM, van den 16den tot en met den 18den Dec	33	14	15
(Totaal te ROTTERDAM)	1116	575	386
Te DORDRECHT, van den 16den tot en met den 18den Dec.	2	1	4
(Totaal in het *Cholera-hospitaal* te DORDRECHT)	99	57	20
Te LEIDEN, van den 15den tot en met den 16den Dec.	15	5	9
(Totaal te LEIDEN)	296	145	72
Te UTRECHT, van den 10den tot en met den 17den Dec	75	36	15
(Totaal te UTRECHT, van den 24sten Oct. tot den 17den Dec.)	247	120	61

Te ZWARTSLUIS, 3 uur van Zwolle, — waar veel schippers wonen, — zijn sedert Zaturdag, 9 personen door de Cholera aangetast, en daarvan *vijf* bezweken.

Te Groningen, bij C.M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.